Hemallaha Ngana
Ioanes Nau Opene Ngana

1 ✡Alalaha nei heleia ure nemur nenge Iesus
Kristus hemallaha hote iri. NeHalang tunge lange
I ke hemallaha hote ure nemur nenge musuna
pol mana pe te lohot. Pe hemallaha hote lange
nena hekuleileinga ana hana mur lochloch nenge
te umume nge I. Ke pomalam Iesus kulosia nena
angkelo pe nena angkelo henonoua lange Ioanes.
2 Pe Ioanes hele hote ure lochloch ngana nenge
nau opene ia. Ngana laka: NeHalang nena he-
lenga pe helenga manmanna toto ngana mur
nenge Iesus Kristus hemallaha hote iri.
3 ✡Helenga nemur nga alalaha nei i helenga
hetatalonga ia. Pe mele nenge sisisia lape iech
toto, pe mele hel nenge te longe pe te rahit tote
nga leteria, lape te iech toto pule. Iange ure nemur
aria etue nenge te lohot ia heroi toto lo.

Ioanes Has Lange NeHalang Na Hana Mur Nge Eisia

4-5 ✡Iau Ioanes, pe ehas lange imo NeHalang
nena hana mur nenge amo tuluk mur iri rahtele
nai nga tuele kina nenge Eisia.
NeHalang tu nge nike toto pe tu heueu nei pe
nga hoena lape at mule. Pe Ope kikina ngana mur
nge iri rahtele nai te mesmes nga nena kilanga
seina ngana matana. Pe Iesus Kristus I non nenge

✡ **1:1:** Hem 22:6 ✡ **1:3:** Hem 22:7, 10 ✡ **1:4-5:** Exo 3:14-15; Hem 3:1; 4:5; Psa 89:27; Kol 1:18

hemallaha hot tote helenga manmanna ngana
mur nge NeHalang. Pe I non nenge maul haka
mule tala nga metenga pe nauele naungaala ana
hana mur lochloch nga ich. E hetalaulau amo ke
NeHalang iri ul nena Ope nemur pe Iesus Kristus
te pete imo pe te hemaluche letemo ke atu ke nek.
I mutena tau tote ita. Pomalam eina lele rera
poinga poreke ngana mur ke te lasus toto.
6 ✡Nga poinga nei poia ita ke ta lohot ke ita
mata nenge tunginga ana hana mur, pe ita ul ke
ta popoi tunginga lala nge Temene pe ana Non
Soke. Pe lape te heto heke tote I iange kikina ngana
palaungana nge nauele ure lochloch ke koko. Oe,
Manmanna Toto!
7 ✡Iok anau, I lape sio at luluch nga ulu,
pe lape hulua lochloch ngana te naue I.
Pe iri nenge tetue I nga io lape te naue I pule.
Pe hehei pe hana lochloch nga ich lape te
tangia I.
Ke ure nem lape lohot ke pomam toto.
Oe Manmanna Toto!
8 ✡Non Soke NeHalang nenge Kikina Toto hele ke
pomai, “Iau Talun ngana Toto pe Iau Hetala ngana
Toto. Etu nge nike toto pe etu heueu nei pe nga
hoena lape eat mule.”

Ioanes Esia Kristus

9 Iau Ioanes, pe imo timo pe neingamo iau pe ita
lochloch tatu teu nga naualanga pe nekinga nenge
NeHalang. Pe tames ke kerkereng pe ta takisia
ara melmelenga luluch nge Iesus. Iau etu nga
tuele au ngana nga mimio nenge Patmos iange e

✡ **1:6:** 1Pi 2:9; Hem 5:10; 20:6 ✡ **1:7:** Dan 7:13; Zec 12:10; Mat 24:30; Ioa 19:34-37; 1Te 4:17 ✡ **1:8:** Hem 21:6; 22:13

haliu hotote NeHalang nena helenga pe helenga
manmanna toto ngana nenge Iesus hemallaha
hote.
10 Nga Non Soke ana etue palaungana nenge ta
heto hekeke I ia, Opepengpeng hemute iau pe e
longe haliunga nga rumek. Haliunga neu palaun-
gana toto ke pomanga ngalum paena nge te iua.
11 Mele neu haliu ke teke, “Ure nemur nenge o
esia nei ohas sue iri nga alalaha pe o hekule lange
NeHalang na hana nemur nenge aria tuluk mur iri
rahtele nai. Iri tetu nga kileng nemur: Nge Epesus
pe Simirna pe Perkamum pe Tiatira pe Sartis pe
Pilatalsia pe nge Laotisia.”
12 Iok, e teke e ralele ke enau mele nenge hele
atat nge iau pe e naue lemenge ana hemesinga
haka chalemlem ngana mur nge iri rahtele nai.
13 ✡Pe mele nge nakuna mange Non Tuna tuteu
nga lemenge ana hemesinga haka nemur tunan-
garia. Ana non heronia hengeron nenge sase sio
ke langa apena pe panreke panrekinga chalem-
lem ngana ke matele nga mautuna.
14 ✡Pe palpalna ina tuahau toto pe matana mur
te pomalaka nga oan sapel ngana.
15 Pe apena mur te insachsach ke pomanga
chaia matana ana sialle. Pe hele ngana palkolong
pulut ke pomanga nale hau ngana.
16 ✡Pe am hit ke itoch iri rahtele nai nga penna
tamalmal. Pe hunelinga ana mese sase ngana
e nge matana kaliuala, sere hot nga hanna. Pe
ramana sinaha ke pomanga chaia matana nenge
sinaala toto.

✡ **1:13:** Dan 7:13; 10:5 ✡ **1:14:** Ezk 43:2; Dan 7:9; 10:6; Hem 2:18; 19:12 ✡ **1:16:** Hip 4:12; Hem 2:12; 19:15

17 ✡E naue I ke pomau pe e losio nga apena
huna ke pomanga e mete lo. Ol pe tal heke penna
tamalmal nge iau pe hele, “O matau ero! Iau Talun
ngana toto pe Iau Hetala ngana toto.
18 Iau non nenge tu ke maulul ke koko pe e
mete ke ulolo. Pe onau at, heueu nei etu ke e
maulul pe lape etu ke koko ol. Pe e rahite lohenga
nga metenga pe nga metenga ana kileng. Pe lek
kerkerenga nenge e hemaul heke mule iri nenge
te mete ke te mene maulinga.
19 “Iok ol, ohas sue ure nemur nenge o esia iri ke
ulolo. Hel koloi nenge te lohotot nei. Pe hel lape te
lohot nga hoena kura.
20 Pe itoch rahtele nai nenge o esia nge e rahite
nga perik tamalmal pe lemenge kina chalemlem
ngana rahtele nai nem luria koi. Itoch rahtele
nai nem luria laka; angkelo mur nenge tenau ele
NeHalang na hana nemur nenge aria tuluk iri
rahtele nai. Pe lemenge kina rahtele nai nem luria
laka; NeHalang na hana mur nenge aria tuluk iri
rahtele nai.”

2

Helenga Lange NeHalang Na Hana Mur Nenge Epesus

1 ✡ “Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHa-
lang na hana mur nga kileng nenge Epesus ke mai
koi:

I nenge rahit ke itoch rahtele nai nga penna
tamalmal pe ii nga lemenge kina chalemlem

✡ **1:17:** Isa 44:6; 48:12; Hem 2:8; 22:13 ✡ **2:1:** Hem 1:16

ngana rahtele nai nem tunangaria, nena helenga mur koi nei:

2 ✡Iau e eteia ure lochloch ngana nenge a popoia. Pe aume ke kerkereng pe ames ke kerkereng nga etue nenge a takisia amo melmelenga. Pe e eteia ke lememo ero hana poreke ngana mur. Hana nemur te hele ke te teke iri hekulkulonga ana hana mur. Pe a amnei teu lange iri pe a eteia ke te pallaklaka.

3 Pe melmelenga nenge a takisia nem a takisia nga iau ek. Pe ames ke kerkereng mana nga etue nenge a takisia pe asau sio mule ero.

4 Pe poinga e pule nge e teke e heleia ngana koi nei: Nga etue nenge a talun ke letemo manmanna nge Iau, mutemo tau tote iau pe mutemo tau tote pekngamo mur, pe heueu nei ero ol.

5 ✡Letemo tuanin la mule nga utar nenge helosio ia imo pe ala mule nga lemo poinga urana ngana mur nenge nike ana. Pe nenge teke ahul mule letemo ero, lape ela nge imo pe e mene tote lemo lemenge kina nem nga munna.

6 Pe ure urana ngana elle nge a poia ngana koi nenge: Lememo ero ia hengetoro nenge Nikolaus nena hana mur pe iau lemek ero ia pule.

7 ✡ “Apal talngamo pe a longo ke nek nga helenga nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang na hana mur! Ke Opepengpeng nena helenga koi, ‘Mele nenge mes ke kerkereng nga letena manmanna ngana, lape e poia i ke ngau nga ae nenge maulinga kina ia. Ana ae tunge Paratiso nga NeHalang ana ume.’ ”

✡ **2:2:** 1Io 4:1 ✡ **2:5:** Hem 3:3 ✡ **2:7:** Gen 2:9; Hem 22:2, 19

Helenga Lange NeHalang Nena Hana Mur Nge Simirna

8 "Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHalang na hana mur nga kileng nenge Simirna ke mai koi:

I nenge i Tala toto pe i nga Rume toto pe mete pe maul haka mule, nena helenga mur koi nei:

9 ✡Iau, e eteia melmelenga mur nenge te lohotot nge imo. Imo atu ke pomanga lemo ute e ero pe nga enau ngak lemo ure halang toto. Pe e eteia ke hana hel te saua helenga poreke ngana hel lange imo. Hana nemur te teke iri NeHalang nena hana mur toto, pe ero. Iri, non poreke ngana nena tula mur ia iri.

10 ✡Ke a naue lo? Melmelenga nemur lape te lohot nge imo. Non poreke ngana lape tualaka hote imo nga kue nenge; lape poia nena hana mur ke te laua amo hel pe tetal teua iri nga tuele au ngana. Pe lape te takis ia melmelenga nem ke etue iri analoch, pe imo a matau ero. Ames ke kerkereng nga letemo manmanna ngana kela het nga etue nenge o mete ia. Pomalam lape e tunge maulinga ana iengiengka lange iong.

11 ✡"Apal talngamo pe a longo ke nek nga helenga nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang na hana mur! Ke Opepengpeng nena helenga koi: Mele nenge hekou susue poinga poreke ngana lape metenga nei ngana heporeke i ero."

Helenga Lange Iri Nenga Mata Nenge Perkamum

✡ **2:9:** 2Ko 11:14-15; Hem 3:9 ✡ **2:10:** 2Ti 4:8; Iei 1:12 ✡ **2:11:** Hem 20:14; 21:8

12 “Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHa-
lang na hana mur nga kileng nenge Perkamum ke
mai koi: I nenge nena palinga hel ana mese sase
pe matana kaliuala, nena helenga mur koi nei:
13 Iau e eteia kileng nenge atu ia nem. Kileng
nem i kileng nenge non poreke ngana nauele
tote. Pe imo letemo manmanna ngamo nge iau
losio ero pe a rahite ek ke kerkereng. Nge nike
ne Antipas haliu hote lek helenga nga kileng
nem pe tu luluch nge imo. Ne Antipas i lek non
toto ia pe te hune i iange non poreke ngana tu
toto nga kileng nem.
14 ✡Pe poinga hel nge e teke e heleia lange imo
ngana koi nei: Mele hel nge imo nga kileng nem
te rahit tote ne Palam nena hengetoro mur. Ne
Palam i non nenge hetoro koukoua ne Palak ke
pallaklaka ia hehei pe hana nenge Israel. Pe
poia iri ke te losio nga poinga tunten ngana mur.
Pe pule poia iri ke te ngaua ngaunga nenge tepoi
tunginga ia lala nga aetapuna mur.
15 Pe lemo hana mur hel te nanasia ne Niko-
laus nena hengetoro mur.
16 Ke heueu nei ahul mule lemo poinga mur
ol. Pe nenge teke ero, lape ela nge imo ke ueiuei
mana luluch nga palinga hel ana mese sase ngana
nenge sere hot nga halik, pe imem ul ke mo hunel.
17 ✡ “Apal talngamo pe a longo ke nek nga he-
lenga nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang
na hana mur! Ke Opepengpeng nena helenga
koi nei: Mele nenge hekou susue poinga poreke
ngana lape e tunge ngaunga e nge talkome lange

✡ **2:14:** Num 22:1–25:3; 31:16; 2Pi 2:15 ✡ **2:17:** Exo 16:4, 14-15, 33-34; Isa 62:2; Ioa 6:48-50

i. Pe ngaunga nem ene laka, ‘mana’. Pe lape ehas heke mele ene nge heueu ngana nga um hussu ngana e pe e tunge lange i pule. Pe mele pele eteia i tei toto nenge ene ma haka nga um nem ero. Mele nenge mene um nem, i toro mana eteia.”

Helenga Lange NeHalang Nena Hana Mur Nge Tiatira

18 ✡ “Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHalang na hana mur nga kileng nenge Tiatira ke mai koi: NeHalang tuna nenge matana mur te sapel ke pomanga oan remen ngana, pe apena nai ape te chalemlem toto ke pomanga chaia matana ana sialle, nena helenga mur koi nei.

19 Iau e etei tote lemo ume urana ngana mur nenge a popoia. E eteia ke letemo manmanna nge iau pe mutemo tau tote hehei pe hana pe a halaulaua iri hel pule. Pe e eteia ke imo ames ke kerkereng toto ke kokoes nga etue nenge melmelenga mur te lohotot nge imo. Pe e eteia ke lemo ume nenge a popoia nge nike, heueu nei lohot ke kikina toto ol.

20 ✡Pe helenga e pule nge e teke e heleia ngana koi nei: Poi ngana merei nenge a lope hote he Isapel ero? Hei nem teke i hetatalonga. Pomalam hetoro koukoua lek hana mur nenge te umume nge iau ke te nanasia poinga nenge te salaulau. Pe pule poia iri ke te ngaua ngaunga nenge tepoi tunginga ia lala nge aetapuna mur.

21 Pe iau nga lemek ngak toto, e teke hei nem hul mule letena nga nena poinga nenge salau halali. Pomalam, e poia i ke tupol mukam. Pe ero.

✡ **2:18:** Hem 1:14-15 ✡ **2:20:** 1Ki 16:31; 2Ki 9:22

Hei nem lemene ero nge hulia letena nga nena
poinga nemur.
22 Iok anau, Iau lape e poia haleles palaun-
gana ke lohot nge i ke tuana mana hete ol. Pe iri
nenge te salau lululuch nge hei nem pe te hulia
reria poinga mur ero, lape e tunge melmelenga
palaungana lange iri pule.
23 ✡Pe lape e hune hei nem tutuna mur ke te
mete. Pomalam NeHalang nena mata nemur lape
leteria manmanna pe te eteia ke iau e eteia hehei
pe hana leteria tuanin ngana mur. Pe lape e tunge
tuangachol lange mele elle pe elle ke purpure
nena poinga nenge popoia.
24 Pe amo hel nge Tiatira te nanasia he Isapel
nena hengetoro mur ero. Pe pule ure nenge mele
hel te naue ke non poreke ngana nena poinga
tapuna ngana mur ia, imo a eteia ero. Imo nemur,
e tung mule ure meena ngana e lange imo ero ol.
25 ✡Imo letemo manmanna nge Iau ke ululo.
Pe a rahite letemo manmanna ngana nem ke kerk-
ereng kela het nga eat mule ngak.
26 ✡Mele nenge mes ke kerkereng nga letena
manmanna ngana pe nanasia lemek ngak kela het
nga etue nei hetala ngana, lape e hekerkereng ia i
ke nauele hehei pe hana lochloch.
27 “ ‘Kerkerenga nenge e tunge lange i nem,
elle mana ke pomanga nenge Temek tunge at
nge iau.
I lape mene nena kula nge lekina toto
ke nauele iri pe maluch hole iri ero.

✡ **2:23:** Psa 7:9; Jer 17:10; Hem 20:12-13 ✡ **2:25:** Hem 3:11
✡ **2:26:** Psa 2:8-9

Pe lape palia iri ke te chach ulu ke sachanchana hulu
ke pomanga tuninga nenge te pipia nga melete.
28 ✡Pe lape e hemalmalia i ke nakuna tua
ke pomanga itoch uachuach ana.' "
29 "Apal talngamo pe a longo ke nek nga helenga nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang na hana mur."

3

Helenga Lange NeHalang Nena Hana Mur Nge Sartis

1 ✡ "Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHalang nena hana nga kileng nenge Sartis ke mai koi:

I nenge NeHalang opene mur iri rahtele nai tetu teu nge I, pe rahit ke itoch iri rahtele nai nem, nena helenga mur koi nei: Iau e eteia lemo poinga mur lochloch nenge a popoia. Hana pe hehei te hele ia imo ke te teke a maul. Pe ero. Imo a mete ke ulolo.

2 A lohaka ol! Pe a hekerkereng mule poinga urana ngana iange e naue lemo poinga e nge urana nga Ak Soke NeHalang matana ero toto.

3 ✡Pomalam, letemo la mule nga hengetoro mur nenge te tunge lange imo nge nike nenge a longe pe letemo manmanna ia. Ahul mule letemo pe a nanas mule lemo poinga urana ngana nemur. Pe nenge teke ero, lape eat kome nge imo ke pomanga none nge kemkeme. Pe imo a eteia eat ngak ero.

✡ **2:28:** Hem 22:16 ✡ **3:1:** Hem 1:4, 16 ✡ **3:3:** Mat 24:43-44; 1Te 5:2; Hem 2:5; 16:15

4 ✡Pe iong o nauele NeHalang nena hana mur
nga kileng nenge Sartis. Pe hel nge iri tetu ke
te lemlem iange teheo ele tote iri nga poinga
poreke ngana. Iri nemur iau lek tula mur ia
iri. Ke pomalam lape te heronia reria hengeron
hussu ngana pe tei luluch nge Iau, iange te
nanas tau tote NeHalang lemene ngana mur.
5 ✡Ke mele nenge hekou susue poinga poreke
ngana lape e iech toto nge i pe e heron heke
hengeron hussu ngana nge pomau nge i pule. Pe
lape e pasis hote ene nga maulinga ke koko ana
alalaha ero. Pe lape e hele tote i nga Temek pe
nena angkelo mur mataria.
6 "Apal talngamo pe a longo ke nek nga helenga
nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang na
hana mur."

Helenga Lange NeHalang Na Hana Mur Nenge Pilatalsia

7 ✡ "Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHa-
lang na hana mur nga kileng nenge Pilatalsia ke
mai koi:

Helenga nemur at nge I nenge heo ngana pe
manmanna toto. Ana non rahite lohenga pule
ke mange ne Teuit. Utar nenge lohe, mele piu
ele ero ol pe utar nenge piu ele, mele lohe ero
ol.
8 ✡Ana non hele ke teke: Iau e eteia lemo
poinga mur lochloch nenge a popoia. Ke e naue
lo? E lohe piunga e nga matamo pe mele pele
ratoto nge piu ele ero. Pe e eteia ke kikimo ngamo

✡ **3:4:** Iut 23 ✡ **3:5:** Exo 32:32-33; Mat 10:32; Luk 12:8 ✡ **3:7:** Isa 22:22 ✡ **3:8:** 1Ko 16:9

palaungana ero pe a nanas tau tote lek helenga
mur pe letemo manmanna nge iau.
9 ✡A longo ke nek. Hana nemur nenge tetu
teu nga tuluk nenge non poreke ngana, te teke
iri NeHalang nena hana mur toto pe ero. Iri te
channanga mana. Iau lape e poia iri ke te tualou
sio nga apemo huna. Pomalam lape te eteia ke iau
mutek tau tote imo.
10 ✡Imo a nanas tau tote lek hotonga ke
kokoes pe ames ke kerkereng toto ke a takisia
amo melmelenga mur. Ke pomalam, melmelenga
nenge lape lohot ke tualaka hote hehei pe hana
lochloch nga ich nei, lape lohot nge imo ero. Iange
iau lape enau ele imo ke nek.
11 Musuna pol mana pe lape eat mule pe ames
ke kerkereng toto nga letemo manmanna ngana
nem, ma lape mele mene mullim ke mene am
iengiengka nenge maulinga ana.
12 ✡Pe mele nenge mes ke kerkereng toto
lape e hemes heke i ke Ak Soke NeHalang nena
tunginga ana pele ana isong ia. Pe mele nem
lape lohot mule nga pele nem ero ol. Pe lape etal
heke Ak Soke NeHalang ene nge i pe etal heke
Ak Soke NeHalang nena kileng ene nge i pe lape
etal heke iau ek heueu ngana lange i pule. Pe
Ak Soke NeHalang nena kileng nem, ngana laka
kileng Ierusalem heueu ngana nenge sio atat nga
lut nga tapa nge Ak Soke NeHalang.
13 “Apal talngamo pe a longo ke nek nga helenga
nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang na
hana mur.”

✡ **3:9:** Isa 45:14; 49:23; 60:14; Hem 2:9 ✡ **3:10:** Luk 21:19; 2Ti 2:12 ✡ **3:12:** Isa 62:2; 65:15; Hem 14:1; 21:2

Helenga Lange Iri Nenga Mata Nenge Laotisia

14 “Pe ohas lange angkelo nenge nauele NeHalang na hana mur nga kileng nenge Laotisia ke mai koi:

> I nenge i Manmanna Toto pe NeHalang ala hote ure lochloch iange ure huna nge i mana, pe hemallaha hote helenga manmanna ngana mur nge NeHalang, nena helenga mur koi nei:

15 ✡Ana non hele ke teke: Iau e eteia poinga mur lochloch ngana nenge a popoia. A tung tote letemo at nge iau ero pe a hile hot tote iau ero pule.

16 Letemo nenge a tunge at nge Iau unne sune mana. Ke pomalam lape e muta hote imo ke a lasus.

17 ✡Pe imo a hele ke a teke, ‘Oe imem lemem ure halang toto lo pe ute e nge alpapa taua imem ero.’ Iong o hele ke pomam pe onau teu langa otu ngam ke nek ero. Iange nga enau ngak lem ute pele ero pe matam hit pe singim nganangana ero toto.

18 ✡O hele ke pomam lo, iok oi at ke o olia um sinaha ngana e nge iau. Pe um nem te holoa sue ke chalemlem nga oan ngingina nenge milanglang toto. Pe pule o olia hengeron hussu ngana e ke o heron hite nga singim iange o meia iong nge singim lachlach manmana. Pe pule onau rara matam ana siu eina pe opip teua nga matam ke onau ke mallaha mule. Ke pomalam lape letem manmanna ngana kerkereng toto nge iau.

19 ✡Iau mutek tau tototo hehei pe hana pe e

✡ **3:15:** Rom 12:11 ✡ **3:17:** Luk 12:21; 1Ko 4:8 ✡ **3:18:** Isa 55:1
✡ **3:19:** 1Ko 11:32; Hip 12:6; Hem 2:5

hele salia iri pe e hepengia iri ke kokoes. Ke
pomalam a lohaka pe ahul mule letemo nga
lemo poinga poreke ngana mur.

20 ✡A longe Iau ma ero? Iau koi emes nga
pele matana ke e helonglongo talngamo. Pe mele
nenge longe iau, lohe piunga pe eteu kela engau
luluch nge i.

21 Mele nenge hekou susue non poreke ngana
nena kerkerenga mur lape e mene i ke are
luluch nge iau nga ilik nga lek kilanga seina
ngana. Ke mange iau nge e hekou sue non
poreke ngana nena kerkerenga mur pe ela ke
eare luluch nge Temek nga nena kilanga seina
ngana rikena.

22 "Apal talngamo pe a longo ke nek nga helenga
nenge Opepengpeng heleia lange NeHalang na
hana mur."

4

Ioanes Nau Openeia NeHalang Nge Are Nga Nena Kilanga Seina Ngana Nga Lut Nga Tapa

1 ✡Iok, e naue ure nemur nge te lohot ke het,
enau la mule pe e esia piunga nenga lut nga tapa
nge te lohe ke ulolo. Pe haliunga nenge e longo
tele nge hutu ke manga ngalum paena alngana,
hele mule at nge iau ke teke, "O lohaka at nge iau
lakoi. Pe e henonoua iong nga ure nemur nenge
lape musuna pol mana pe te lohot."

2 ✡Ueiuei mana pe Opepengpeng roro heke iau
pe e naue kilanga seina ngana nga lut nga tapa pe
mele are haka ia.

✡ **3:20:** Ioa 14:23 ✡ **4:1:** Hem 1:1, 10 ✡ **4:2:** Isa 6:1

3 ✡Pe I nenge are nga kilanga seina ngana neu
ramana makelkele pe sinaha hote um nenge ene
um iaspa pe nenge ene um kanelian singiria. Pe
oro palcholo ke heliliu hite kilanga seina ngana
neu. Pe oro neu sinaha hote um nenge ene um
emerel singina.
4 ✡Pe kilanga seina ngana halatau ngana mur
nge iri ana non kina elle pe henel te heliliu hite
kilanga seina ngana neu. Pe almasinga ana hana
mur nge iri ana non kina elle pe henel (24) teare
haka ia iri. Pe te heronia hengeron hussu ngana
mur pe te kale heke iengiengka chalemlem ngana
mur nga palpalria.
5 ✡Pe kileng chalem ngana pe kileng kurung
ngana pe onrung ngana te lohot nga kilanga seina
ngana nenge are nga tunangana. Pe lemenge iri
rahtele nai te sapelpel nga kilanga seina ngana
neu matana. Pe lemenge nemur, ngana laka ope
kikina ngana mur nge iri rahtele nai nenge te
umume nge NeHalang.
6 ✡Pe ute e pule nge tunga kilanga seina ngana
neu matana nakuna pomalaka nga ruach melona
nge achouchou pe sinaha ke pomanga silonga.

Pe ure maulul ngana henel temes liliu ele ki-
langa seina ngana neu ke tom. Pe mataria tunga
singiria lochloch (nga ramaria pe nga rumeria
pule).

7 Ure maulul ngana nemur, elle nakuna po-
manga laion pe neingana nakuna pomanga kolok.

✡ **4:3:** Ezk 1:28 ✡ **4:4:** Hem 3:18 ✡ **4:5:** Ezk 1:13; Zec 4:2; Hem 1:4; 8:5; 11:19; 16:18 ✡ **4:6:** Ezk 1:5-10, 22; 10:14

Pe mol ngaria ramana pomanga ita non ramara pe
henel ngaria nakuna manga ngie pisou nge lelehe.
8 ✡Pe ure maulul ngana henel neu, elle pe elle
sahana iri rahtele elle. Pe mataria tunga singiria
lochloch (nga saharia ene mur pule). Pe tepeu ke
kokoes mana nga sinanga pe nga miliko pe tetah
eingaria ero nga nenge te peupeu ke pomai,

"Non Soke NeHalang nenge Kikina Toto
I non nge Heo Ngana nge Heo Ngana nge Heo
Ngana toto.

Pe I tu nge nike toto pe tu heueu nei pe nga hoena
lape at mule."

9 Ke I nenge are nga kilanga seina ngana nem tuke
koko. Pe ure maulul ngana henel neu, tetua tau
mulmule aria peunga neu pe te hele urana pe tetal
hekeke pe te heto hekeke I.
10 ✡Pe almasinga ana hana mur nenge iri ana non
kina elle pe henel neu te tualou sio nga I nenge are
nga kilanga seina ngana matana pe te heto heke I
iange I tuke koko. Pe te haka hote iengiengka mur
nga palpalria pe tetal sue nga kilanga seina ngana
neu matana pe te hele,
11 "NeHalang, Iong emem Non Soke.
Pe Iong O purpur toto
nge hehei pe hana tetal heke tote Iong
pe te heto heke tote Iong nga kikim ngam.
Iange nga lemem ngam oala hote ure lochloch
pe o tunge maulinga nge iri ke te lohot."

5

Sipsip Tuna Mene Alallaha Nenge Telul Hite

✡ **4:8:** Isa 6:2-3; Ezk 1:18; 10:12 ✡ **4:10:** Hem 19:4

1 ✡Ute e pule nge enau opek ia, e esia I nenge are
nga kilanga seina ngana neu nge rahite alalaha e
nge telul hite. Pe ana non rahite alalaha neu nga
penna tamalmal. Pe alalaha neu ana hasinga tu
kaliu ala, nga sana pe nga patangana pule. Pe te
sima ele ke ana simanga iri rahtele nai.
2 Pe e naue angkelo solaki ngana e. Pe angkelo
neu haliu hot ke soke toto ke teke, “Itei nge purpur
toto nenge lape tualupa hote simanga nemur pe
ulele alalaha neu?”
3 Pe mele e nga lut nga tapa pe nga ich nei pe nga
ich letena nakuna ero toto nge ulele alalaha neu
pe sisia.
4 Pe iau letek milang toto pe e tang iange mele
nge purpur ero toto nge ulele alalaha neu pe sisia.
5 ✡Ol pe almasinga ana hana nemur, elle nge iri
hele at nge iau ke teke, “O tang ero! Onau langa
Non hamam ngana nenge atat neu; ana non lohot
nga kaleu ramana nenge Iuta (nga mata nenge
non soke Teuit na tete mur). Pe I non seilil ngana
nenge mele pele hekou sue ero toto. Ke pomalam I
lape tualupa hote simanga rahtele nai neu pe ulele
alalaha nenge telul hite nem.”
6 ✡Ol pe e naue Sipsip Tuna lomele ngana e
nge mes nga kilanga seina ngana neu matana
pengpeng. Sipsip Tuna neu nakuna pomanga te
hune I ke ulolo. I mes nga tunangana pe ure
maulul ngana henel neu pe almasinga ana hana
nemur temes liliu ala hite I. Pe Sipsip Tuna neu
ana sangkar iri rahtele nai pe matana pule iri
rahtele nai. Pe ure nemur te heilangia Ope kikina

✡ **5:1:** Isa 29:11; Ezk 2:9-10 ✡ **5:5:** Gen 49:9; Isa 11:1, 10; Hem 22:16 ✡ **5:6:** Zec 4:10; Ioa 1:36; Hem 13:8

ngana mur rahtele nai nenge NeHalang kulosia iri
ke tela nga kileng lochloch ngana nga ich.
7 Sisip tuna nem la ke mene alalaha nga non
nenge are nga kilanga seina ngana neu penna
tamalmal.
8 ✡Iok laol, nga etue nenge mene alalaha neu ure
maulul ngana henel neu pe almasinga ana hana
iri ana non kina elle pe henel (24) neu, te tualou
sio nga Sipsip Tuna matana pe te heto heke I. Pe
almasinga ana hana nemur te mene aria milollo
mur pe kaliu chalemlem ngana mur nge te muta ia
sapiu eina. Pe ure nemur te heilang ia NeHalang
nena hana mur reria hetalaulaunga mur.
9 ✡Pe ure maulul ngana henel neu pe almasinga
ana hana nemur te peua aria peunga heueu ngana
ke pomai,
“Iong non toto nge o tualupa hote
alalaha nem ana simanga mur
iange te hune iong ke ulolo.
Pe nga o mete ngam nem,
o ol hot mule hehei pe hana nga eim
ke te mene maulinga ke koko nge NeHalang.
Hehei pe hana nga tuele kina papalauna mur
pe nga kaleu ramana mur
pe nga helenga kuena ngana mur
pe hehei pe hana lochloch ngana nga ich.
10 ✡Pe o poia iri ke te lohot ke iri mata nenge
tunginga ana hana mur,
ke tepoi tunginga lala nge ara Soke NeHalang.
Pe lape tenau ele hehei pe hana nga kileng
lochloch ngana nga ich.”

✡ **5:8:** Psa 141:2; Hem 8:3-4 ✡ **5:9:** Psa 33:3; 40:3; 96:1; 98:1
✡ **5:10:** Exo 19:6; Isa 61:6; Hem 1:6; 20:6

11 ✡Iok, enau mule pe e longe angkelo mur nge
te helele. Pe angkelo nemur ta sisele iri pe iri
hulua sakilil. Pe temes ke te heliliu hite kilanga
seina ngana neu pe ure maulul ngana nemur pe
almasinga ana hana nemur ke tom.
12 Pe tepeu ke palaungana toto ke pomai:
“Sipsip Tuna nei I Non toto
pe te hune I ke mete ke ulolo.
Ke pomalam ta heto heke i nga kikina ngana
pe nga letena matana ngana
pe nga nena kole are ngana.
Tatal haka tote I pe ta hele urana toto lange I pe ta
iech nge I.”
13 Ol pe e longe hehei pe hana pe ure lochloch
ngana nenge NeHalang ala hote iri nenge tetu nga
lut nga tapa pe nga ich pe nga ich letena pe nga
ruach letena pe nga kileng lochloch, e longe iri nge
te peupeu ke pomai koi,
“Non nenge are nga kilanga seina ngana pe Sipsip
Tuna
iri nai te purpur alahel toto nga kikiria ngaria.
Ke pomalam hehei pe hana tetal haka tote iri
pe te hele urana pe te heto heke tote iri nai ke
koko.”
14 Pe ure maulul ngana henel neu te tuacholia,
“Oe Manmanna Toto!” Pe almasinga ana hana
nemur te tualou sio pe te heto heke NeHalang iri
nai Sipsip Tuna.

6

Sipsip Tuna Tualupa Hote Alallaha Ana Simanga Mur Nge Iri Rahtele Nai

---

✡ **5:11:** Dan 7:10; Hip 12:22

1 ✡Nga etue nenge e naue Sipsip Tuna nge tu-
alupa hote simanga elle ngana, e longe ure maulul
ngana henel neu elle nge hele. Pe hele ngana
pomanga kileng kurung ngana. Pe hele ke teke, “O
iat!”
2 ✡Iok, e teke enau pe e esia oriong hussu ngana
e. Pe mele nenge are haka nga oriong neu rahite
nena raling pe te kale heke iengiengka nga pal-
palna. Pe heto heke I pe song hotia ana seilil kela
hekou sue nena ngarang mur.
3 Iok, Sipsip Tuna tualupa hote simanga nain-
gana pe e longe ure maulul ngana nemur nein-
garia nge hele ke teke, “O iat!”
4 Pe enau pe e esia oriong remenmen ngana e
nge song hot. Pe mele nenge songia oriong neu
NeHalang tunge kerkerenga e lange i pe tunge
palinga hel ana mese palaungana e lange i pule.
Pe kerkerenga neu i kerkerenga nenge tua het
hote kilanga urana ngana nga ich pe poia hehei pe
hana ke te hunel mulmule nge iri.
5 Iok, Sipsip Tuna tualupa hote simanga mol
ngana pe e longe ure maulul ngana nemur mol
ngaria nge hele ke teke, “O iat!” Pe enau la pe e esia
oriong muna ngana e. Pe mele nenge kila haka
nga oriong neu rahite monri nga penna. Monri
nenge te amnei urumrume ure meena ngana mur
ia.
6 Ol pe e longe helenga e nge lohot nga ure
maulul ngana henel neu tunangaria. Pomalaka
nga mele nge helele ke teke, “Ngaunga hetet
lo, pomalam ngaunga uruna lape ele haka toto.
Ke ngaunga pululu ngana nenge ene uit meena

✡ **6:1:** Hem 4:6; 5:1 ✡ **6:2:** Zec 1:8; 6:1-6

ngana unne sune (lita elle), uruna lape lohot ke pomanga mele uruna nenge mene nga etue elle. Pe ngaunga pululu ngana nenge ene pali nenge meena pol (lita iri mol), uruna lape lohot ke pomanga mele uruna nenge mene nga etue elle. Pe ae nenge ene ae oliua, ae nem eina pe uain ururia lape ele haka ero."

7 Iok, Sipsip Tuna tualupa hote simanga henel ngana pe e longe ure maulul ngana nemur henel ngaria nge hele ke teke, "O iat!"

8 ✡Pe e teke enau la pe e esia oriong popopo ngana e. Pe mele nenge songia oriong neu ene laka Metenga. Pe Metenga Ana Kileng i hoena pe nanasia i ke renren toto. Pe NeHalang tunge kerkerenga lange iri nai ke te poia hunelinga ke lohotot pe te poia uringa ana etue ke lohotot. Pe te poia haleles ke lohotot pe te poia ur-inolo mur ke te lohotot. Ke ure nemur lape te hune hehei pe hana halang nga ich. Pe tehun lochloche iri ero. Lape tehun lapo mene iri nenga ich ana talinga toto henel ngana ke te het.

9 Iok, Sipsip Tuna tualupa hote simanga lime ngana pe esia hehei pe hana nenge te mete, operia mur nge te eukirau nga NeHalang nena hatanga apena huna. Hehei pe hana nemur te hune iri iange te nanas tau tote NeHalang nena helenga pe te haliu hote helenga manmanna toto ngana.

10 Pe hehei pe hana operia nemur alangaria hot ke palaungana toto ke te teke, "Non Soke NeHalang, Iong non Kikina ngana toto pe iong non nge heo ngana pe non manmanna ngana toto. O

✡ **6:8:** Jer 15:1-3; Ezk 5:12, 17; 14:21

kulala ero ol. O amnei teu lange hehei pe hana nga
ich pe o tuachol ia eimem nge iri iange te hunsio
mene imem."
11 ✡Ol pe NeHalang heronge hengeron husu
ngana nge iri elle pe elle pe hele lange iri ke
teke leteria meena ia ure neu ero pe te kulala pol
mana. Te kulala pol kela het nga etue nenge reria
ngarang mur tehun taua pekngaria mur pe titiria
mur hel pule. Iange NeHalang hesilei hote iri lo
ke te mete pule ke pomange iri nge tehun tele iri
ke ulolo.
12 ✡Iok, nga etue nenge Sipsip Tuna tualupa
hote simanga rahtele elle ngana, enau pe e esia
mangila palaungana nge lohot ke rur leke kileng.
Pe chaia matana tua ero pe kileng auala mana
ke pomanga miliko lo. Pe teio matana hul ke
remenmen ke pomanga toho.
13 ✡Pe itoch mur te machereng hot nga tapa
sana pe te losio langa ich ke pomanga tuttula
palaungana nge rur sue popi nganangana itach-
tach ngana mur ke te tualolo sio.
14 ✡Pe tapa sana pule erue sio mana ke pomanga
tako nenge telou heke pe te mene ke tela ia. Pe
hengene mur pe mimio mur te hile muria mur pe
te loloun rara.
15 ✡Pe naungaala ana hana mur nga ich, pe hana
papalauna nenge te nanasia iri, pe palinga hel ana
hana mur aria ae huna mur, pe kole hoena ana
hana mur, pe hana solaki ngana mur, pe iri nenge
te umume nge hana hel, pe iri nenge tetu pulut

✡ **6:11:** Hem 7:9, 13; 19:14 ✡ **6:12:** Mat 24:29; Ume 2:20; Hem 8:12; 11:13; 16:18 ✡ **6:13:** Isa 34:4 ✡ **6:14:** Hem 16:20 ✡ **6:15:** Isa 2:10, 19, 21

mana, hana nemur iri lochloch lape te talkome
nga rika mur pe nga um papalauna koaria nga
hengene mur.
16-17 ✡Pe alngaria langa um papalaungana mur
pe hengene mur ke te teke, “A losio haka nge imem
ke mo mete ol. Iange non nenge are nga kilanga
seina ngana pe Sipsip Tuna, leteria inin ngana ana
etue palaungana, ngana koiloi lohot nge imem lo.
Pe itei toto nenge lape mes ele ure nem?”

7

NeHalang Nena Sach Nenge Nauele Nena Hana Mur

1 ✡Iok, ure lochloch ngana nei te lohot ke het pe
e naue angkelo henel nge temes nga ich ana haro
mur nge iri henel ke tehuu ele tuttula matana mur.
Tehuu ele ke tuttula tue ruach pe tua nga ich huna
pe tua teu nga ae mur ero ol.
2 Ol pe e naue angkelo e nge nanas haka at nga
tapa. Ana non lohaka atat nga kileng hilina ele
nenga chaia haka ngana pe at luluch nga NeHa-
lang nenge tuke koko nena sach. Pe alngana hot ke
kerkereng toto lange angkelo henel nenge te mene
kerkerenga nenge lape te heporeke ich pe ruach
ke teke,
3 ✡“A heporeke tangaia ich pe ruach pe ae mur
ero. A kulkulala pol pe motal heke ara Soke
NeHalang nena sach nga nena hana mur nenge te
umume nge I ramaria mukam.”

✡ **6:16-17:** Jol 2:11; Mal 3:2; Luk 23:30
✡ **7:1:** Jer 49:36; Dan 7:2
✡ **7:3:** Ezk 9:4, 6; Hem 9:4

4 ✡Pe iri nenge tetal haka sach nge iri neu te
lohot nga mata analoch pe nai (12) nenge Israel.
Pe angkelo e hele at nge iau ke teke,
“Hana nemur, iri ana non kina lime iri analoch
iri ana non kina lime pe ana non kina lime
iri analoch iri ana non kina nai pe ana non
kina lime iri analoch iri henel (144,000).
5 Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Iuta tetal haka sach
nge iri.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Rupen.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Ket.
6 Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Asa.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Naptali.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Manase.

✡ **7:4:** Hem 14:1, 3

7 Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Simion.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Liuai.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Isaka.
8 Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Sepulun.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Iosep.
Pe hana iri ana non kina lime iri analoch iri
analoch pe ana non kina lime iri analoch iri
nai (12,000)
te lohot nga mata nenge Pensamin."

Hulua Nge Palpal Lelemo Temes Nga Lut Nga Tapa

9 Ol pe enau pe e esia hulua nge mele pele nakuna nge sisele iri ero. Hulua nemur te lohot nga tuele kina papalauna mur pe nga kaleu ramana mur pe nga helenga kuena ngana mur pe hehei pe hana lochloch ngana nga ich. Pe te heronia hengeron hussu ngana mur pe te rahite akau perperna mur pe temes nga kilanga seina ngana pe Sipsip Tuna mataria.

10 ✡Pe te makul ke palaungana toto ke te teke,
“Ara Soke NeHalang
nenge are nga nena kilanga seina ngana
iri nai Sipsip Tuna
te mene mule ita ke ulolo.”
11 Pe angkelo mur lochloch nenge temes ke te
heliliu hite kilanga seina ngana neu pe ure maulul
ngana henel neu pe almasinga ana hana nemur,
iri lochloch ke te tualou sio nga kilanga seina
ngana matana pe te heto hekeke NeHalang
12 ✡ke te teke,
“Manmanna!
Ta hele urana lange ara Soke NeHalang
pe tatal haka tote I nga letena matana urana
ngana mur
pe nga kikina ngana.
Pe ta iech ele tote I pe ta heto heke I ke koko.
Oe, Manmanna Toto!”
13 Ol pe almasinga ana hana nemur elle nge iri
onteia iau ke teke, “Kole, onau ke itei hel nenge te
heronia hengeron hussu ngana nemur mau? Pe
iri mam teat langai mau?”
14 ✡Pe e tuacholia ke e teke, “Kole, iong lape o
eteia pe iau e eteia ero i.”
Ol pe hele at nge iau ke teke, “Iri nemur, ngana
laka iri nenge te ratoto ke te takisia aria melme-
lenga nenge poreke toto, nenge reria ngarang mur
te poia lala nge iri. Pe te lome reria hengeron mur
ke hussu toto nga Sipsip Tuna eina.
15 Ke pomalam,
“Lape temes ke kokoes mana

✡ **7:10:** Hem 5:6-7 ✡ **7:12:** Hem 5:12 ✡ **7:14:** Dan 12:1; Mat 24:21

nga NeHalang nena kilanga seina ngana matana,
pe tepoi tunginga lala nge NeHalang,
nga nena tunginga ana pele nga sinanga
pe nga miliko ke kokoes mana pule.
Pe i nenge are nga kilanga seina ngana nem,
lape lau teua iri pe nek hite iri.
16 ✡Pe lape te metearia ero
pe te meteune ech mule ero ol.
Pe chaia milang ngana lape hemilangia iri ero pule.
17 ✡Iange Sipsip Tuna nenge mes nga tunangana
nga kilanga seina ngana nem matana
lape nek hit tote iri ol.
Pe lape mene iri ke tela nga ech
nenge tunge maulinga pach haka ngana.
Pe NeHalang lape taun lele mataria eina
nga mataria ke het toto sapele.”

8

Sipsip Tuna Tualupa Hote Simanga Rahtele Nai Ngana

1 Iok, nga etue nenge Sipsip Tuna tualupa hote simanga rahtele nai ngana, kileng nga lut nga tapa lelelo ke mala pol unne mana.

2 Ol pe e naue angkelo rahtele nai nge temes nga NeHalang matana nge te rahite reria ngalum paena mur.

3 ✡Pe angkelo e pule mene sapiu eina kina chalemlem ngana pe at ke mes nga tunginga ana hatanga. Pe te tunge sapiu eina nge halang

---

✡ **7:16:** Isa 49:10 ✡ **7:17:** Psa 23:2; Isa 25:8; Hem 21:4 ✡ **8:3:** Exo 30:1-3; Hem 5:8

toto lange i ke poi tunginga ia nga tunginga ana hatanga chalemlem ngana nenge mes nga NeHalang nena kilanga seina ngana matana. Pe makia ure neu ke pulu ngana haka lange NeHalang, luluch nga nena hana mur lochloch reria hetalaulaunga mur.

4 Ke angkelo neu mes nga NeHalang matana. Pe sapiu eina pulu haka kela luluch nga NeHalang nena hana mur reria hetalaulaunga nga NeHalang matana.

5 ✡Ke het pe angkelo neu mene oan unne nga tunginga ana hatanga, pe tal teua langa sapiu eina kina pe ulo sue ke langa ich. Ol pe kileng chalem pe kileng kurung pe ute hel alngaria onrungrung pe mangila rur.

Angkelo Henel Teiua Reria Ngalum Paena Mur

6 Ol pe angkelo rahtele nai neu te tatalo ala sapele ke teiua reria ngalum paena mur

7 ✡pe elle iu sapele nena. Iua pe pitte matana mur nge pomanga um chatottonna pe toho nge teusil nga oan te tualolo sio langa ich. Pe te hengau lulu heke ae mur pe heilil mur lochloch nga ich ana talinga toto elle mana. Pe ich ana talinga toto iri nai pule te heporeke ero.

8 Iok, angkelo nei ngana iua nena ngalum paena pe tesau hote ute nge nakuna pomanga hengene palaungana nge oan ngaulala hite. Pe tesau puluch teua langa ruach pe ruach ana talinga toto elle hul ke pomanga toho. Pe ruach ana talinga toto nai, tetu ol.

✡ **8:5:** Exo 19:16-19; Lev 16:12; Hem 11:19; 16:18 ✡ **8:7:** Exo 9:23-26; Ezk 38:22; Jol 2:30

9 Pe nga ruach ana talinga toto nenge poreke
neu, urelu lochloch ngana nenge te maulul, te
mete lochloch. Pe imot mur pe sulang mur pe aka
kinkino ngana mur lochloch te ngaulala pule.
10 Iok, angkelo mol ngana iua nena ngalum
paena pe itoch palaungana e nge matana tuaere
ke manga miriole nenge hole hot, machereng hot
nga tapa sana ke tuaulu sio nga ich. Tuaulu sio
kela pe tamu teu nga ech tana mur pe nga ech pach
haka ngana mur ana talinga toto elle mana nga
ich. Pe ech tatana mur pe ech pach haka ngana
mur ana talinga toto nai pule, tetu ol.
11 ✡Pe itoch nem ene laka itoch Matasike. Pe i
itoch ehech ngana ia, iange heporeke lochloche
ech urana ngana mur nenge tamu teu ia. Pe hehei
pe hana halang te mete iange te inia ech nenge
ehech toto ke pomanga miri heina.
12 ✡Iok, angkelo henel ngana iua nena ngalum
paena pe ute heporeke chaia pe teio pe itoch mur
mataria ke tetua ke nek ero ol. Ke pomalam, chaia
tua ero nga sinanga koana unne pe teio pe itoch
mur pule tetua ero nga miliko koana unne.
13 ✡Iok, enau la pe e esia ngie pisou nge lelehe
nga tapa sana. Pe ngie neu alngana hot ke soke
toto ke teke, “Musuna pol mana pe lape angkelo
mol nenge tetu nei kura teiua reria ngalum paena
mur. Opooi! Lape melmelenga palaungana lohot
nge hehei pe hana lochloch nga ich!”

9

Angkelo Lime Ngana Iua Nena Ngalum Paena

✡ **8:11:** Jer 9:15 ✡ **8:12:** Ezk 32:7; Hem 6:12-13 ✡ **8:13:** Hem 9:12; 11:14

1 ✡Iok laol, angkelo lime ngana iua nena ngalum
paena pe e naue itoch nenge machereng hot
nga tapa sana ke langa ich. Pe lohenga nenga
polo palaungana nenge hetala ngana ero te tunge
lange i ke ulolo.
2 ✡Pe nga etue nenge lohe polo palaungana neu
hanna, oan pais haka. Pe oan pulu ngana neu i
toto hot ke pomanga manai tana e nge te tonoia.
Pe pulu ngana lau ele chaia matana pe tapa sana
ke kileng au.
3 Pe sis mur te lohot nga oan pais ngana neu pe
te lehe sio ke tela nga ich. Pe te mene kerkerenga
nenge tehun ke pomanga ei mur.
4 ✡Pe mele hele lange iri ke teke, “A heporeke
heilil pe ae ina mur nga ich ero. A heporeke
laka hehei pe hana nenge NeHalang nena sach ma
haka nga ramaria ero.
5 A tunge melmelenga palaungana lange hehei
pe hana nemur ke teio iri lime pe a hune iri ke te
mete ero.” Pe melmelenga nenge te amneia nem
lape leisis toto ke pomanga ei hun ngana nenge
leisis toto.
6 ✡Pe nga etue nem hehei pe hana nemur te
tuarir sakilil pe te teke te mete mana ol pe ero.
Metenga e lohot nge iri ero toto.
7 ✡Pe sis nemur nakuria pomanga oriong mur
nenge te tatalo ele iri ke tela nga hunelinga. Pe
te kale heke ute hel nge pomanga iengiengka
chalemlem ngana nga palpalria pe ramaria po-
manga ita non ramara.

✡ **9:1:** Hem 20:1 ✡ **9:2:** Gen 19:28; Exo 10:12-15; Jol 2:2, 10
✡ **9:4:** Hem 7:3 ✡ **9:6:** Job 3:21; Jer 8:3 ✡ **9:7:** Jol 2:4

8 ✡Pe palpalria ina sasase ke pomanga hehei
palpalria ina pe ngingiria pomanga kaone inolo
mur ngingiria.
9 ✡Pe te helau heke ute hel nge pomanga pampa
hatat ngana ke poi hele singiria. Ure nemur
hatat toto ke pomanga pampa nenge poi hele hana
mauturia. Pe saharia alngaria kores ke pomanga
raling pe kaleu nge hulua te palia nga aperia pe te
song ke ueiuei toto ke tela nga hunelinga.
10 Pe hoeria te leis ke pomanga ei mur hoeria.
Reria kerkerenga tunga hoeria nenge te leisia
hehei pe hana pe leisis ngana tuke teio iri lime.
11 Sis nemur aria naungaala laka angkelo nenge
nauelele polo nenge hetala ngana ero. Pe te hetue
ene nga helenga Hipru ke Apaton pe nga helenga
Krik te hetue ene ke Apolion. (Ene nemur luria
mai koi – Non Soanna ngana nenge heporekreke
ure mur.)
12 Ke melmelenga nenge poreke toto, elle la het
nem lo, pe nai koi te atat kura.

Angkelo Rahtele Elle Ngana Iua Nena Ngalum Paena

13 Iok, angkelo rahtele elle ngana iua nena
ngalum paena. Ol pe e longe helenga nge lo-
hot nga sangkar henel nenge temes nga hatanga
chalemlem ngana ana haro mur. Pe hatanga neu
mes nga NeHalang matana.
14 Helenga neu hele lange angkelo rahtele elle
ngana nenge iua ngalum paena neu ke pomai,
“Angkelo henel kou te kale hite iri ke tetu nga ech

✡ **9:8:** Jol 1:6 ✡ **9:9:** Jol 2:5

tana palaungana nenge Iupratis. Ola ke oun hote rur nge iri ol."

15 Ke pomalam angkelo neu la ke un hote rur nge angkelo henel neu. Angkelo henel neu, NeHalang tatalo ele iri ke teke lape tehun sue hehei pe hana halang nga etue nei pengpeng. Nga sinanga koana nei, pe nga etue unne nei, pe nga teio nei, pe nga hesinga nei. Tehun sue hehei pe hana lochloch nga ich ero. Tehun sue aria tuluk elle mana pe aria tuluk nai tetu.

16 Pe palinga hel ana hana mur nenge teare haka nga oriong mur, e longe nge te sisele iri pe iri hulua toto (200 milion).

17 Pe enau opekia iri nenge teare haka nga oriong mur ke pomai: Iri te heronia ure hel nge pomanga pampa hatat ngana ke poi ele mauturia. Ure nemur singiria remenmen ke pomanga era pe popopo ke pomanga tapaera pe koikoi ke pomanga hou. Pe oriong nemur palpalria pomalaka nga kaone inolo mur palpalria. Pe um nenge remenmen ke pomanga oan pe milang toto pe inangana siusiu toto lohot nga haria. Pe lohot luluch nga pulu ngana pe oan remen ngana.

18 Ke ure mol nenge te lohot nga oriong nemur haria, ngaria laka; oan remen ngana, pe pais ngana, pe um nenge remenmen ke pomanga oan pe milang toto pe inangana siusiu toto. Pe ure mol nem te poreke toto, ke pomalam te hemete lochloche hehei pe hana nga ich ana talinga toto elle ke te mete lochloch. Pe ana talinga toto nai tetu ol.

19 Oriong nemur kikiria ngaria tunga haria pe nga hoeria pule. Pomalam te hunune hehei pe

hana nga hoeria. Iange hoeria mur te hunun ke
pomanga ilimo mur nenge te hunun.
20 ✡Pe hehei pe hana nenge ure poreke ngana
nemur te hemete iri ero, kokoes te leles aetapuna
pe te hulia leteria nga reria poinga nemur ero toto.
Te heto hekeke uneinei mur pe aetapuna mur
nenge teume hote iri nga um chalemlem ngana
mur. Pe aetapuna nemur te longo erochro, pe
tenau erochro, pe te irara erochro.
21 Pe pule te hulia leteria nga reria poinga
poreke ngana nemur ero. Nenge te hunun hana,
pe te achach, pe te salaulau, pe te kemkeme.

10

Angkelo Pe Alalaha Sune

1 Iok, enau pe e esia angkelo solaki ngana e nge
sio atat nga lut nga tapa. Angkelo neu heronia ulu
ke pomanga nena hengeron pe oro hetaliliu hite
palpalna. Pe ramana sinaha ke pomanga chaia
matana pe apena nai ape te sapellala ke pomanga
oan.
2 Pe rahite alalaha sune nge ulala nga penna.
Ana non hemes sue apena tamalmal nga ruach
sana pe apena hoihoi nga ich.
3 Pe alngana palkolong pulut ke manga kaone
inolo palaungana e chau ngana. Angkelo neu
alngana pe kileng kurung ngana nge iri rahtele
nai te lohot pe te hele ke te papa ele i.
4 ✡Pe e teke ehas sue kileng kurung ngana ne-
mur luria pe ero, iange e longe mele nga lut nga
tapa nge hele ke teke, “Ohas sue kileng kurung

✡ **9:20:** Psa 115:4-7; 135:15-18; Dan 5:23; Hem 16:9, 11 ✡ **10:4:** Dan 12:4, 9

ngana iri rahtele nai nem, reria helenga luna ero.
O reng hite pe o heleia lange mele ero."
5 ✡Ol pe angkelo nenge e naue nge hemes sue
apena hele nga ruach pe hele nga ich neu, tul heke
penna tamalmal langa lut nga tapa.
6 Pe poia helenga nenge kerkereng pe man-
manna toto nga NeHalang ene. NeHalang i non
nenge tuke maulul ke koko pe I non nenge ala hote
tapa pe ure lochloch ngana nenge tetu nga tapa.
Pe ala hote ich pe ure lochloch ngana nenge tetu
nga ich. Pe ala hote ruach pe ure lochloch ngana
nenge tetu teu nga ruach. Pe angkelo neu hele ke
manmanna ke teke, "Utar nenge NeHalang letena
tuanin hote ke teke poia, lape poia ke lohot pe
milole ia ero.
7 ✡Ke nga etue nenge angkelo rahtele nai ngana
iua nena ngalum paena, NeHalang lape hemal-
laha hot sapele letena tuanin ngana mur. Pe
letena tuanin ngana nemur lape te lohot ke man-
manna ke pomanga hele nganaia lange nena het-
atalonga mur."
8 Pe mele nga lut nga tapa nenge hele atat nge
iau neu, hele mule at nge iau ke teke, "Ola ke
o mene alalaha nenge ma ke ulala nga angkelo
nenge hemes sue apena hele nga ruach pe apena
hele nga ich nem penna."
9 ✡Ke pomalam, ela nge angkelo neu pe e long
hote alalaha sune neu nge i. Pe tunge at nge
iau pe hele ke teke, "O mene pe o ngaua. O
ngaua pe lemene urana pe monmona nga halim
ke pomanga misou eina. Pe i lape pelpule sam."

✡ **10:5:** Deu 32:40; Dan 12:7 ✡ **10:7:** Amo 3:7 ✡ **10:9:** Ezk 2:8–3:3

10 Ol pe e mene alalaha sune neu nga angkelo
neu penna pe e ngau sapele. E ngaua pe lemene
urana pe monmona nga halik ke pomanga misou
eina. E ngaua ke het pe pelpule sak ke inin hulu
toto.
11 Pe te hele at nge iau ke te teke, “O hetatalo sio
mule lange hehei pe hana nga kileng pe kileng, pe
nga mata pe mata, pe nga helenga kuena ngana
mur, pe nge naungaala ana hana mur nga ich nga
NeHalang letena tuanin ngana mur.”

11

NeHalang Kulosia Nena Hetatalonga Nai

1 ✡Ol pe NeHalang tunge kula nenge te amelele
ure mur aria lome ia at nge iau, pe hele at nge iau
ke te teke, “O lohaka pe ola ke o amele lek tunginga
ana pele ana lome, pe tunginga ana hatanga ana
lome, pe o sisele hehei pe hana lochloch nenge te
heto hekeke Iau nga lamau.
2 ✡Pe aeteme unne nenge mapuo mes ele nge
hot, o amele ana lome ero. Iange kileng unne nem
e tunge lange hana lomonmona ngana mur. Pe iri
lape te heporeke lek Tuele Tana Nenge Heo Ngana
nem ke teio iri ana non kina nai pe nai (42).
3 Pe lape e tunge kerkerenga lange lek hetata-
longa nai ke te haliu hote lek helenga. Iri nai lape
te pore haso pe te haliu hote lek helenga ke etue
iri ana non kina lime iri analoch pe ana non kina
analoch pe ana non kina mol (1, 260).”
4 ✡Hana nai nem, iri ae tana nai nem nenge
te hetue ke ae oliua pe pule, iri lemenge ana

✡ **11:1:** Ezk 40:3; Zec 2:1-2 ✡ **11:2:** Luk 21:24; Hem 13:5 ✡ **11:4:** Zec 4:3, 11-14

hemesinga haka nai nem nenge temes nga Non
Soke nenge nauele ich nei matana.
5 ✡Pe nenge teke mele mil iri nai aria ke teke
hune iri, oan lape sapel hot nga haria ke ngaulele
mele nem. Pe reria ngarang mur nenge te teke te
hununе iri nai, lape oan ngaulele iri ke pomalam
pule.
6 ✡Pe iri nai reria kerkerenga nenge te rahele
tapa sana ke pitte mol sio ero, nga etue nenge te
haliu hotote NeHalang nena helenga mur. Pe iri
nai reria kerkerenga nenge te poia ech ke lohot
ke pomanga toho pe te heporeke ich nga urelu
poreke ngana mur. Pe te poia ure nemur ke te
lohot ke emule mana nga lemeria ngaria.

7 ✡Pe nga etue nenge iri nai te heulo hote reria
helenga mur, hun-non palaungana nenge lohot
nga polo palaungana nenge hetala ngana ero,
ngira taua iri pe hekou sue iri pe hune iri ke te
mete.
8 ✡Pe koluria masio mana nga kue tana nga tuele
tana palaungana nenge te heon heke aria Soke ia.
Tuele tana nem te hakeke ke ene nai; Sotom pe
Ekipto.
9 Pe hulua nga tuele kina papalauna mur, pe nga
kaleu ramana mur, pe nga helenga kuena ngana
mur, pe hehei pe hana lochloch ngana nga ich,
te esesia hana nai neu koluria ke etue iri mol pe
sinanga koana unne e nga etue e pule pe lemeria
ero nge tealo hite iri.
10 Iange hana nai neu te tunge melmelenga

✡ **11:5:** 2Sa 22:9; Psa 97:3 ✡ **11:6:** Exo 7:17-20; 1Sa 4:8; 1Ki 17:1
✡ **11:7:** Dan 7:21; Hem 12:17; 13:7; 17:8 ✡ **11:8:** Luk 13:34

palaungana lange hehei pe hana lochloch nga ich.
Ke pomalam hehei pe hana lochloch nga ich lape
te iech toto ia iri nai nge te mete. Pe reria iechinga
lohot ngana nga nenge te peupeu pe te hesongong
choiong.
11 ✡Iok, etue iri mol pe sinanga koana unne neu
het pe NeHalang iu teu mule eingana lange iri nai
ke te maul haka mule. Pe hehei pe hana nenge te
naue iri nai, operia ua toto.
12 ✡Ol pe iri nai te longe mele nge hele ke soke
toto nga lut nga tapa. Pe hele lange iri nai ke teke,
“Imo nai a lohaka at lakoi!” Ol pe iri nai reria
ngarang mur tenau pe te esia iri nai nge te lohaka
luluch nga muchmua ke tela nga lut nga tapa.
13 ✡Nga etue neu pengpeng mangila palaungana
rur pe tuele tana neu ana talinga toto analoch
ngana, ana pele mur tehutu sio. Pe hulua nge
iri ana non kina lime iri analoch iri rahtele nai
te mete lochloch (7,000). Pe iri lochloch ngana
nenge te maulul te loiloi ele tote iri pe te heto heke
NeHalang nenge are nga lut nga tapa nga kikina
ngana.
14 ✡Melmelenga nenge poreke toto naingana la
het nem lo, pe mol ngaria koi atat kura.

Angkelo Rahtele Nai Ngana Iua Nena Ngalum Paena

15 ✡Iok laol, angkelo rahtele nai ngana iua nena
ngalum paena pe e longe hulua nga tapa nge te
makul ke soke toto ke te teke,
“Ara Soke NeHalang pe Kristus te lohot

✡ **11:11:** Ezk 37:5, 10 ✡ **11:12:** 2Ki 2:11 ✡ **11:13:** Hem 6:12; 16:18 ✡ **11:14:** Hem 9:12 ✡ **11:15:** Exo 15:18; Psa 10:16; Dan 2:44; 7:14

ke iri naungaala ana hana mur
ke tenau ele ich lochloch.
Pe lape tenau ele ke koko ol.”
16 Pe almasinga ana hana iri ana non kina elle
pe henel (24) nenge teare nga reria kilanga seina
ngana mur nga NeHalang matana, te tualou sio pe
te tatuch sio langa ich, pe te heto heke NeHalang
17 ke te teke,
“Mo hele urana nge iong Non Soke NeHalang,
nge Iong non nge Kikim Toto
pe iong o tu nge nike toto
pe otu heueu nei pule.
Pe o talun ke o nauele kileng lochloch ke ulolo
nga lem kerkerenga.
18 ✡Pe hana lomonmona ngana mur leteria inin
pe Iong pule letem inin ngana lohot lo.
Pe lem haliunga ana etue lohot lo
nenge lape o amnei teu lange iri nenge te mete ke ulolo.
Pe lape o tunge ure urana ngana mur
lange lem hetatalonga mur nenge te rahite lem ume,
pe lem hana mur, pe iri nenge te heto hekeke em pule.
Pe pule nge iri nenge pingaria iuiu pe iri nenge pingaria iuiu ero.
Pe etue nei, Iong am etue nenge lape o heporeke
iri nenge te hunune hehei pe hana mur nga ich.”

✡ **11:18:** Psa 110:5; 115:13; Rom 2:5; Hem 20:11-13

19 ✡Ol pe te lohe NeHalang nena tunginga ana
pele nenga lut nga tapa. Pe NeHalang nena to-
mungahel ana hohou, ma ke mallaha mana nga
pele neu letena. Pe kileng chalem ngana, pe kileng
kurung ngana, pe onrung ngana, pe mangila te
lohot. Pe pitte eina nge rol ke pomanga sesser telot
sio.

12

Heie Pe Ilimo Palaungana Nenge I Uneinei Ia

1 Iok, hengeilang e nge nakuna altoto lochloch
herura hot nga lut nga tapa. Ana hengeilang lohot
ke pomai koi: Hei e heronia chaia matana ke
pomanga nena hengeron pe mes haka nga teio. Pe
iengiengka nenge are haka nga palpalna ana itoch
iri analoch pe nai.
2 ✡Ana hei sana pe melmelenga nenga hohonga
poia i ke alngana haka iange lala nga hoho ngana
mam lom.
3 ✡Iok, ute e pule lohot nga lut nga tapa. Ngana
laka ilimo palaungana e nge singina remenmen.
Ilimo neu palpalna iri rahtele nai pe ana sangkar
iri analoch. Pe iengiengka iri rahtele nai te ronge
palpalna nemur.
4 ✡Pe hoena pelsis hote itoch ana tuluk mol
ngana nga tapa sana ke sio langa ich. Pe mes nga
hei neu matana ke teke tone hei neu tuna nga etue
nenge hoho hote.
5 ✡Iok, hei neu hoe tuna tamane ngana e nenge
lape rahite nena kula lekina ngana pe nauele

✡ **11:19:** Hip 9:4; Hem 8:5; 15:5; 16:21 ✡ **12:2:** Mic 4:10 ✡ **12:3:** Dan 7:7 ✡ **12:4:** Dan 8:10 ✡ **12:5:** Psa 2:9; Isa 7:14; 66:7; Hem 19:15

hulua lochloch nga ich. Ke hei neu hoe tuna neu
pe angkelo e chalem heke ke laia nge NeHalang
nga nena kilanga seina ngana.
6 Pe hei neu ua ke langa ich sana lomona nenge
NeHalang tatalo ele i ia. Pe lape tenau ele i
nga kileng nem ke etue iri ana non kina lime iri
analoch pe ana non kina analoch pe ana non kina
mol (1,260).
7 ✡Ol pe hunelinga lohot nga lut nga tapa. NeHa-
lang nena angkelo palaungana nenge ene Mikael
pe pekngana mur, iriul ilimo palaungana neu pe
nena tula mur ke te hunel.
8 Pe angkelo Mikael pe pekngana mur te hekou
sue ilimo neu pe nena tula mur pe te lope hote iri
nga lut nga tapa.
9 ✡Pe tesau sue ilimo palaungana neu luluch nge
nena tula mur ke tela nga ich. Pe ilimo palaun-
gana neu i uneinei pe i ur halangana toto nenge
te hetue ke non soanna ngana. Pe ene e pule laka
Satan. I pallaka ia hulua nga ich ke te nanasia
poinga poreke ngana.
10 ✡Ol pe e longe mele nge haliu ke soke toto nga
lut nga tapa ke teke,
“Heueu ta mene maulinga ke koko nge ara Soke
NeHalang.
Kikina ngana pe nena naualanga pe nekinga
lohot nga mallaha ke ulolo.
Pe Kristus nenge i sipona tal hote,
Talune ana ume ke nauele hehei pe hana nga
kikina ngana.

✡ **12:7:** Iut 9 ✡ **12:9:** Gen 3:1, 14; Luk 10:18; 22:31; Hem 20:2
✡ **12:10:** Job 1:9-11; Zec 3:1

Pe non soanna ngana nem laka tesul hote i nga lut nga tapa lo,
iange i hele porekreke titira mur.
Hele porekreke iri nga NeHalang matana ke kokoes
nga sinanga pe nga miliko.
11 Pe titira mur te hekou sue i nga Sipsip Tuna eina,
pe nga nena helenga manmanna ngana nenge te haliu hottote.
Iri te hile hot tote singiria
pe te matau metenga ero.
12 ✡Ke pomalam imo nenge atu nga lut nga tapa a iech toto.
Pe imo lochloch nenge atu nga ich pe nga ruach letena
lape a amneia melmelenga palaungana
iange non soanna ngana nem laka tesul hote
ke sio lange imo lo!
Pe non soanna ngana nem letena inin toto
iange eteia ke ana etue choro mana ol.”
13 Pe ilimo neu eteia nge tesul sue i langa ich lo, pomalam tango rere hei nenge hoe tuna tamane ngana nem.
14 ✡Pe NeHalang tunge ngie pisou palaungana sahana nai lange hei neu ke leheia. Pe lehe kela tu ke kangkanga ilimo neu ana nga ich sana lomona nenge te tatalo ele i ia. Pe lape tenau ele i nga kileng nem ke hesinga mol pe teio iri rahtele elle.
15 Pomalam ilimo palaungana neu muta hote ech nge pomanga ech tana ke nanasia hei neu ke teke hole hote i.

✡ **12:12:** Isa 44:23; 49:13 ✡ **12:14:** Dan 7:25; 12:7

16 Pe ero, iange ich halaua hei neu. Ich hanna
pangpanga ke pomanga polo e pe halaua hei neu
ke tone ech tana nenge ilimo palaungana neu
muta hote.
17 ✡Ol pe ilimo neu letena inin taua hei neu.
Pomalam lange hei neu tutuna mur hel pule ke
iriul te hunel. Ngana laka iri nenge te nanasia
NeHalang nena hotonga mur pe te nanas tau
tote helenga manmanna toto ngana nenge Iesus
hemallaha hote.
18 Pe ilimo palaungana neu mes nga ruach ilina
nga peipei.

13

Ur-Inolo Nenge Lohaka Nga Ruach Letena

1 ✡Ke het pe e naue ur-inolo e nge lohaka nga
ruach letena. Pe ur-inolo neu palpalna iri rahtele
nai pe ana sangkar iri analoch. Pe iengiengka
iri analoch te rongo heke ana sangkar nemur.
Pe hesisinga ana helenga mur nenge latautaua
NeHalang, tetu nga palpalna rahtele nai neu.
2 ✡Pe ur-inolo nenge e naue neu, nakuna po-
malaka nga naumiliko inolo palaungana e nenge
singina lihoho ngana teu sisil. Pe apena huhuna
mur te purpure ure nenge ene pea apena huhuna
mur. Pe hanna hote laion hanna. Pe ilimo palaun-
gana neu tunge kikina ngana pe kilanga seina
ngana pe kerkerenga nenge nauele kileng, lange
ur-inolo neu.
3 ✡Pe ur-inolo neu palpalna e nakuna pomanga
tetua hune ana io ke mete, pe ana io munna

✡ **12:17:** Hem 11:7 ✡ **13:1:** Hem 12:3; 17:3, 7-12 ✡ **13:2:** Dan 7:4-6 ✡ **13:3:** Hem 17:8

meu mule pe maul haka mule. Pe hehei pe hana
lochloch ngana nga ich te memeleia ur-inolo neu
nena kerkerenga pe te nanasia i.
4 Pe te heto heke ilimo palaungana neu iange
tunge kerkerenga lange ur-inolo neu. Pe pule te
heto heke ur-inolo neu pe te hele, “Itei toto nenge
lape lohot ke pomanga ur-inolo nei? Pe itei toto
nge ana seilil ke iri nai te hunel?”
5 ✡NeHalang i sipona heheleia ur-inolo neu ke
hele ke heto hekeke ene pe hele porekreke NeHa-
lang. Pe lape poia ana ume ke teio iri ana non kina
nai pe nai (42) iange mene kerkerenga ke ulolo.
6 Pe talun ke hele poreke NeHalang pe he
porekreke NeHalang ene. Pe he sisisia kileng
nenge NeHalang tuia pe iri lochloch ngana nenge
tetu nga lut nga tapa.
7 ✡Pe pule NeHalang tunge kerkerenga lange ur-
inolo neu ke iriul NeHalang nena hana mur tehun
elel pe hekou susue iri. Pe NeHalang tunge kerk-
erenga lange i ke nauele tuele kina papalauna
mur, pe kaleu ramana mur, pe nga helenga kuena
ngana mur, pe hehei pe hana lochloch ngana nga
ich.
8 ✡Pe hehei pe hana lochloch nenge te tunga ich,
lape te heto heke ur-inolo neu ene. Pe iri nenge
eria masio nga maulinga ke koko ana alalaha lo,
lape te heto heke ur-inolo neu ene ero. Iange
NeHalang ala hote tapa pe ich ero kura pe has sue
eria mur ke ulolo nga Sipsip Tuna nenge te hune,
nena alalaha. Pe alalaha nem maulinga ke koko
ana alalaha ia.

✡ **13:5:** Dan 7:8, 25; 11:36; Hem 11:2 ✡ **13:7:** Hem 11:7 ✡ **13:8:** Psa 69:28; Hem 17:8; 20:12, 15; 21:27

9 Apal talngamo pe a longo ke nek.
10 ✡Nenge teke NeHalang lemene ke te laua nena
hana mur hel ke tema teu nga tuele au ngana, lape
te laua iri pe te laia iri ke manmanna. Pe nenge
teke NeHalang lemene ke te hune nena hana mur
hel nga io, lape te hune iri nga io ke manmanna.
Ke pomalam iok, NeHalang nena hana mur temes
ke kerkereng nga leteria manmanna ngana.

Ur-Inolo Nenge Lohaka Nga Ich Letena

11 Ol pe e naue ur-inolo e pule nge lohaka nga
ich letena. Ur-inolo neu ana sangkar iri nai ke po-
manga sipsip mur pe hele ngana pomanga ilimo
palaungana nenge i uneinei ia.
12 Pe ur-inolo nenge lohot rume nei, tu luluch
nga nenge lohot tala pe mene kerkerenga ke po-
manga nenge lohot tala. Pe echia hehei pe hana
lochloch ngana nga ich ke te heto heke ur-inolo
nenge lohot tala. Nenge palpalna e nakuna manga
tetua hune ana io pe ana io munna meu mule lo.
13 ✡Ur-inolo nenge lohaka nga ich letena neu
poia ure halang ke te lohot manmana. Pe ure e nge
poi hote, ngana laka nenge long sue oan nga tapa
ke sio at nga ich ke hehei pe hana lochloch te naue.
14 Pe iu sue oan nenge neu nga kerkerenga
nenge NeHalang tunge lange i, ke halaua ur-inolo
nenge lohot tala. Pe nga poinga nem, pallaka ia
hehei pe hana lochloch ngana nenge tetu nga ich
pe hele lange iri ke teles hote ur-inolo nenge lohot
tala ramana nga aetapuna ke te heto heke i. Ngana

✡ **13:10:** Jer 15:2; 43:11; Hem 14:12 ✡ **13:13:** 1Ki 18:24-39; Mat 24:24; Hem 19:20

laka ur-inolo nenge tetua hune palpalna elle ana io pe ana io munna meu mule lo.

15 Pe ur-inolo nenge lohaka nga ich letena neu, NeHalang tunge kerkerenga lange i ke iu teua eingana langa nenge lohot tala nena lelenga nenge teles hote nga aetapuna ke hele. Hele pe hemete hehei pe hana nenge te heto heke i ero ke te mete.

16 ✡Pe ur-inolo neingana nenge lohaka nga ich letena neu, echia hehei pe hana lochloch ke tetal haka sach nge iri. Iri nenge reria ure halang, pe nenge reria ure halang ero, pe iri nenge te umume nge hana hel, pe nenge teume nge hana hel ero, pe iri nenge pingaria iuiu, pe nenge pingaria iuiu ero. Hehei pe hana nemur, ur-inolo neu echia iri ke tetal haka sach nga peria tamalmal, nem pe nga ramaria.

17 Pe tehas ia ur-inolo nem ene nga sach nenge tetal heke nge iri nem. Ke pomalam iri nenge ur-inolo nem ene mahaka nge iri, iri mana lape te olia pe teia reria lulu. Pe iri nenge ur-inolo ene mahaka nge iri ero te olia pe teia reria lulu e ero.

18 Ure nei sangsang letematana ngana. Mele nenge letena matana lape sisala luluche ur-inolo nem ene huhuna mur ke nek pe letena matana ia. Iange ene huuna nemur i none ene ia. Ke ur-inolo nem ene huuna mur koi nenge 666. (Ana non kina lime iri rahtele elle pe ana non kina mol pe rahtele elle.)

14

Sipsip Tuna Pe Nena Hana Mur Nge Iri 144,000

✡ **13:16:** Hem 14:9-11; 16:2; 20:4

1 Ol pe e teke enau pe e esia Sipsip Tuna nge mes
nga Hengene Nge Sion. Pe hana nenge tehas heke
Temene ene nga ramaria temes luluch nge I. Hana
nemur iri ana non kina lime iri analoch iri ana
non kina lime, pe ana non kina lime iri analoch iri
ana non kina nai pe ana non kina lime iri analoch
iri henel (144,000).
2 ✡Pe e longe mele nge hele nga lut nga tapa. Pe
hele ngana palkolong pulut ke pomanga nale hau
ngana pe kileng kurung ngana. Pe pule e longe
mele hel nge te taktakue aria milollo.
3 ✡Pe te peua aria peunga heueu ngana nga
kilanga seina ngana matana, pe nga ure maulul
ngana henel neu pe almasinga ana hana nemur
mataria. Mele eteia peunga neu ero pe iri nenge
NeHalang ol hot mule iri ke ulolo te eteia. Ngana
laka NeHalang nena tula mur nenge iri ana non
kina lime iri analoch iri ana non kina lime, pe ana
non kina lime iri analoch iri ana non kina nai,
pe ana non kina lime iri analoch iri henel nem
(144,000).
4 Hana nemur tetu ke te pengpeng toto pe te
salau rara lange hehei ero. Pe te nanasia Sipsip
Tuna ke tela nga kileng lochloch ngana nenge
lala ia. Iri NeHalang mene mule iri ke ulolo
nga hehei pe hana nga ich leteria. Pe tepoi ke
pomanga ngaunga nenge tetak lohe hote nga ume
ke tunginga ana. Ke NeHalang pe Sipsip Tuna te
mene tele iri ke reria hana mur ia iri.
5 Pe kokoes te hele ke manmanna pe te pal-
laklaka erochro. Pe pule te poia poinga susuun
ngana e ero toto.

✡ **14:2:** Hem 1:15; 19:6 ✡ **14:3:** Isa 42:10; Hem 5:9; 7:4

Angkelo Mol Reria Haliunga

6 Ol pe e esia angkelo e pule nge lelehe nga tapa
sana. Pe angkelo neu mene helenga urana toto
ngana nenge tuke koko. Pe teke haliu hote lange
hehei pe hana lochloch ngana nga ich. Nga tuele
kina papalauna mur, pe nga kaleu ramana mur,
pe nga helenga kuena ngana mur.
7 Pe haliu ke soke toto ke teke, “Imo apoi ke nek
lange NeHalang pe a heto heke I, iange ana etue
nenge amnei teu nga hulua lochloch nga ich reria
poinga mur ngana koi lohot lo. A heto heke tote I.
Iange I ala hote tapa pe ich pe ruach pe ech mur
lochloch.”
8 ✡Iok, angkelo neingana nanas pe haliu ke teke,
“Tuangachol nenge NeHalang tunge heporeke pe
sisparai ia tuele tana palaugana nenge Papilon ke
ulolo! Iange i heinia tuele kina mur lochloch ke
aria hauaua hulu nga nena poinga nenge salaulau
ana olenga tele ana ech kerkereng ngana nenge
palleke.”
9 ✡Iok, angkelo mol ngana lohot pe haliu ke soke
toto ke teke, “Mele hel nenge te heto heke ur-inolo
pe nena lelenga nenge teles hote pe tehas heke ana
has nga peria pe nga ramaria,
10 ✡iri lape te inia uain nenge NeHalang letena
inin ngana ana. Uain nem kerkereng toto pe
ngana kou te tatalo ele, pe teling teua nga Ne-
Halang letena inin ngana ana eulinga ke ulolo.
Ke iri lape te amneia melmelenga nga oan pe
nga um nenge remenmen ke pomanga oan pe

✡ **14:8:** Isa 21:9; Jer 51:7-8; Hem 17:2; 18:2-3 ✡ **14:9:** Hem 13:12-17 ✡ **14:10:** Gen 19:24; Psa 75:8; Isa 51:17, 22; Jer 25:15-16; Ezk 38:22; Hem 16:19; 20:10

milang toto pe inangana siusiu toto. Pe te amneia
melmelenga nem nga NeHalang nena angkelo
mur nenge te pengpeng toto mataria pe nga Sipsip
Tuna matana.
11 ✡Pe oan nem pulu ngana tuke kokoes mana.
Ke iri nenge te heto hekeke ur-inolo pe na lelenga
nenge teles hote pe iri nenge tehas heke ana has
nge iri, lape te amneia melmelenga ke kokoes
mana nga sinanga pe nga miliko pe tetah eingaria
ia ero."
12 ✡Ke pomalam, urana nge NeHalang nena
hana mur temes ke kerkereng toto. Iri nenge te
rahit tote nena hotonga mur pe iri nenge leteria
manmanna nge Iesus.

13 Ol pe e longe mele nge hele nga lut nga tapa
ke teke, "Ohas sue helenga nei 'Talun heueu nei
ke laol mele hel nenge leteria manmanna nge Non
Soke pe te mete lape te iech toto.' "

Pe Opepengpeng hele ke teke, "Oe, manmanna!
Lape teat luluch nga reria poinga urana ngana
mur nga tapa pe te amneia melmelenga e ero ol."

Lulunga Nenga Ich

14 ✡Iok, enau pe e esia ulu hussu ngana pe e naue
mele nge nakuna mange Non Tuna nge are haka
nga ulu neu. Ana non ure iengiengka chalem-
lem ngana nga palpalna pe rahite nena eke nge
matana toto.
15 Pe angkelo e i hot nga tunginga ana pele pe
hele ke soke toto lange I nenge are haka nga ulu
neu ke teke, "Lulunga ana etue at lo! O mene am

✡ **14:11:** Isa 34:10 ✡ **14:12:** Hem 13:10 ✡ **14:14:** Dan 7:13

eke pe o talun ke o lulu ol, iange ngaunga nemur
nga ich te mera tah ke ulolo.”
16 Pomalam I nenge are haka nga ulu neu, tele
ana eke ke lululu hote ngaunga nga ich.
17 Iok, angkelo e pule i hot nga tunginga ana
pele nga lut nga tapa. I pule mene ana eke e nge
matana toto.
18 ✡Pe angkelo e pule nenge nauele oan, i nga
tunginga ana hatanga ke at pe alngana ke soke
toto lange i nenge mene ana eke nenge matana
toto, ke teke, “Out hoa uain tahena mur nga ich
pe o takiraua iri iange nganangana mur temera
lochloch ke ulolo.”
19 Pomalam angkelo neu hetele ana eke ke ut
hoa uain tahena mur pe takiraua nganangana
mur. Pe sau teua iri nga topro palaungana nenge
te kolue nga ae lekina ngana. Topro neu te umeia
ke uain nganangana mur aria ia, nenge tetua ule
iri ke eiria lohot. Pe topro neu heilangia NeHalang
letena inin ngana.
20 ✡Ke uain nganangana nemur te tuaule iri
nga topro neu letena. Pe topro neu manga tuele
tana palaungana rumena nenge hot. Pe toho lele
hot nga topro neu letena nenge te tuaule uain
nganangana mur ia. Pe lele hot ke sase toto ke ana
lome iri ana non kina lime iri mol (300 kilomita)
pe kon haka ke ana lome elle pe tulio. (lome elle
pe hakekena)

15

Angkelo Rahtele Nai Pe Melmelenga Rahtele Nai

✡ **14:18:** Jol 3:13 ✡ **14:20:** Isa 63:3; Hem 19:15

1 Iok, e naue hengeilang e nge nakuna altoto
lochloch lohot nga lut nga tapa. Hengeilang nenge
e naue neu ngana laka: Angkelo iri rahtele nai nge
teat luluch nga melmelenga mur nge iri rahtele
nai. Melmelenga nemur melmelenga leleis ngana
mur iange lape te lohot ke het pe NeHalang letena
inin ngana het sapele.
2 Pe e naue ute e nge nakuna pomanga ruach
melona nge achouchou pe sinaha ke pomanga
silonga nge teusil nga oan. Pe e naue NeHalang
nena tula mur nenge te hekou susue ur-inolo pe
na lelenga nenge teles hote nga aetapuna pe ene
huuna mur. Hana nemur e naue iri nge te rahite
aria milollo mur nenge NeHalang tunge lange iri
pe temes nga ruach melona neu ilina.
3 ✡Pe tepeu hote Moses iri nai Sipsip Tuna
aria peunga. Moses i NeHalang nena tula nenge
umume nge I. Pe hana nemur te peupeu ke pomai
koi,
“Non Soke NeHalang, Iong non nge Kikim Toto,
pe lem ume mur te lohot ke altoto lochloch.
Iong naungaala ana non pe O nauele kileng
lochloch.
Pe lem poinga mur urana pe pengpeng toto.
4 ✡Non Soke, hulua lochloch te mataua Iong
pe te heto heke tote em
iange Iong non nge Heo Ngana Toto.
Pe hulua nga tuele kina mur lochloch, lape teat
ke te heto hekeke Iong.
Iange lem poinga mur te pengpeng toto
pe hulua te esia ke mallaha ke ulolo.”

✡ **15:3:** Exo 15:1; Psa 139:14; 145:17 ✡ **15:4:** Psa 86:9; Jer 10:6-7

5 ✡Iok, hana nemur tepeu ke het pe e naue
NeHalang nena pelpele nenge tepoi tunginga ana
pele ia. E naue nge mes nga lut nga tapa pe ulala
ke ulolo.
6 Pe angkelo rahtele nai nenge teat luluch nga
melmelenga rahtele nai nem tei hot nga tunginga
ana pele neu. Pe te heronia hengeron urana
ngana mur nge lemlem pe chalemlem. Pe te
panreke kalolo chalemlem ngana mur.
7 Ol pe ure maulul ngana henel neu elle nge iri
mene kaliu chalemlem ngana mur nge iri rahtele
nai pe tunge lange angkelo rahtele nai neu. Pe
kaliu rahtele nai nemur te muta ia NeHalang
nenge tuke koko, letena inin ngana mur.
8 ✡Pe NeHalang nena hemalmalinga palaun-
gana pe kikina ngana toto, te muta nga tunginga
pele neu letena. Pe ara pele teu la pulut nga
pele neu letena ero toto kela het nga etue nenge
angkelo rahtele nai neu te heulo hote reria ume
ke tehet, nga ure poreke ngana rahtele nai neu.

16

NeHalang Letena Inin Ngana Ana Kaliu Iri Rahtele Nai

1 Ol pe e longe mele nge haliu ke soke toto nga
tunginga ana pele neu. Pe hele lange angkelo
rahtele nai neu ke teke, “A mene NeHalang letena
inin ngana ana kaliu rahtele nai nem pe a eusiling
hote ke sio langa ich.”
2 ✡Iok, angkelo elle ngana eusiling hote NeHa-
lang letena inin ngana nga nena kaliu ke pasiling

✡ **15:5:** Exo 38:21 ✡ **15:8:** 1Ki 8:10-11; 2Ch 5:13-14; Isa 6:4
✡ **16:2:** Exo 9:10; Hem 13:12-17

sue ke langa ich. Pomalam sikilla lohot nge hehei
pe hana nenge tehas heke ur-inolo ana has nge iri
pe te heto hekeke nena lelenga.
3 ✡Pe angkelo nai ngana pasiling sue nena kaliu
nga ruach pe ruach hul ke pomanga toho. Pe ure
lochloch ngana nenge te maulul pe tetu nga ruach
letena te melu lochloch.
4 Iok, angkelo mol ngana eusiling hote nena
kaliu nga ech matana pachpach hot ngana mur
pe nga ech tatana mur pe ech nemur tehul ke
pomanga toho.
5 Ol pe e longe angkelo nenge nauele ech mur
nge hele ke teke,
“NeHalang, Iong otu nge nike toto pe otu heueu
nei
pe Iong non nge Heo Ngana toto.
Pe urana toto nge o tunge tuangachol
lange hana porekreke ngana nemur.
6 O tunge tuangachol lange iri ke te inia toho
iange iri te hune lem hana mur pe lem hetat-
alonga mur
ke eiria lele iri nga ich!”
7 ✡Pe e longe helenga e nge lohot nga tunginga
ana hatanga ke teke,
“Oe Non Soke NeHalang, Iong non nge Kikim Toto!
Pe o amnei teu ngam nga ure mur,
manmanna pe pengpeng toto!”
8 Iok, angkelo henel ngana eusiling heke nena
kaliu nga chaia matana. Pomalam chaia matana
mene nena kerkerenga nenge mak tote hehei pe
hana ke pomanga oan.

✡ **16:3:** Exo 7:17-21 ✡ **16:7:** Psa 19:9; Hem 15:3

9 ✡Pe chaia milang ngana mak tote iri pe te hele
poreke NeHalang ene. NeHalang I non nge kik-
ina toto pe nauele melmelenga nemur. Pe hehei
pe hana te hulia leteria nga reria poinga poreke
ngana mur ero pe te heto heke I ero toto.
10 ✡Iok, angkelo lime ngana eusiling heke nena
kaliu langa ur-hinolo nena kilanga seina ngana,
pe miliko sio sapele nga kileng nemur nenge ur-
inolo nauele iri. Pe hehei pe hana tetua sereia
melmelenga nenge lohot nge iri ke elela.
11 Reria chanchan mur te tahala pe te leisis toto
pe te hele poreke NeHalang nenge tunga lut nga
tapa. Pe te hulia leteria nga reria poinga poreke
ngana mur ero toto.
12 ✡Iok, angkelo rahtele elle ngana eusiling hote
nena kaliu langa ech tana palaungana nenge
Iupratis, pe ech neu soso pe tal naungaala ana
hana nemur, nga chaia haka ngana reria kue ia.
13 Ol pe e naue ur-lomona opene poreke ngana
iri mol nge nakuria pomanga chauchar. Elle lohot
nga ilimo palaungana nenge uneinei ia hanna, pe
e lohot nga ur-inolo neu hanna, pe e lohot nga
hetatalonga pallaklaka ngana hanna.
14 ✡Iri mol uneinei nena lelenga mur ia iri pe
tepoi hote ure halang ke te lohot manmana. Pe
te eukiraua naungaala ana hana mur nga kileng
lochloch nga ich pe tepa heke iri ke te palhel
luluch nge Non Soke pe nena hana mur nga Ne-
Halang nenge Kikina toto ana etue palaungana.
15 ✡(Non Soke hele, “A longo ke nek! Iau lape eat

✡ **16:9:** Hem 9:20-21 ✡ **16:10:** Exo 10:22; Isa 8:21-22 ✡ **16:12:** Isa 11:15 ✡ **16:14:** Hem 19:19 ✡ **16:15:** Mat 24:43-44; Hem 3:3

ke pomanga none nenge achach! Pe mele nenge
tatalo ele i ke kokoes lape iech toto pe meia i ero!”)

16 ✡Ol pe ur-inolo opene mol neu te eukiraua
naungaala ana hana mur nga kileng nenge
te hetue nga helenga Hipru ke Amaketon.
(Hunelinga ana hasa)

17 Iok, angkelo rahtele nai ngana eusiling hote
nena kaliu nga tapa sana. Pe haliunga e nge soke
toto lohot nga kilanga seina ngana nga tunginga
ana pele ke teke, “Ure lochloch ngana het pam lo!”

18 ✡Ol pe kileng chalem ngana inlemlem, pe
kileng kurungrung, pe ute hel alngaria onrun-
grung, pe mangila palaungana rurur. Nga talun
ngana toto hehei pe hana te lohot ke tetu nga ich
pe mangila e nge pomai lohot ero. Pe nenge nei
palaungana toto.

19 ✡Pomalam, tuele tana palaungana nenge Pa-
pilon ana ich chach ke sachana mol. Pe tuele
tatana mur nga kileng lochloch ngana nga ich te
kurung sio lochloch. Pe NeHalang letena metene
tuele tana palaungana nenge Papilon nena poinga
poreke ngana mur. Ke pomalam tunge uain nenge
muta nga letena inin ngana ana eulinga lange i ke
inia.

20 ✡Pe mimio mur pe hengene mur te erue, pe
mele nau mule iri ero ol.

21 ✡Pe um chatottonna papalauna te machereng
hot nga tapa sana pe telot sio ke pomanga pitte
ke tema hunune hehei pe hana. Pe um chatot-
tonna nemur te meena ngaria iri ana non kina

✡ **16:16:** Zec 12:11 ✡ **16:18:** Hem 4:5; 8:5 ✡ **16:19:** Hem 14:10
✡ **16:20:** Hem 6:14 ✡ **16:21:** Exo 9:23-24; Hem 11:19

nai pe analoch (50 kg). Pe hehei pe hana te hele poreke NeHalang nga melmelenga nenge te amneia nga pitte nenge matana rol ke pomanga um chatottonna. Iange te amneia melmelenga nem ke poreke toto.

17

Salaunga Ana Heie Pe Ur-Inolo

1 ✡Iok, angkelo iri ratele nai te eusiling ke kaliu
iri rahtele nai. Pe elle nge iri at nge iau pe hele
at nge iau ke teke, “Oi at ke e henonoua iong nga
melmelenga nenge lape lohot nge hei salaunga
kina nenge are rochroi nga ech tatana mur.
2 ✡Hei neu, naungaala ana hana mur nga ich te
tomtomia i. Pe heinia hehei pe hana nga ich ke
aria hauaua hulu nga nena poinga poreke ngana
nenge salaulau ana ech kerkereng ngana nenge
palleke.”
3 ✡Ol pe Opepengpeng roro heke iau pe angkelo
neu mene iau ke mola nga ich sana lomona. Pe
nga lamau e naue heie nge are haka nga ur-inolo
remenmen ngana e ona. Pe ur-inolo neu palpalna
mur iri rahtele nai pe ana sangkar iri analoch.
Pe NeHalang ana hesisinga ana helenga mur te
rongo heke singina lochloch.
4 ✡Pe hei neu heronia hengeron nenge kunkun
pe nenge remenmen. Pe alheke tote i nga um
nenge singina insachsach, pe koikoi ke pomanga

✡ **17:1:** Jer 51:12-13 ✡ **17:2:** Isa 23:17; Jer 51:7; Hem 14:8
✡ **17:3:** Hem 13:1 ✡ **17:4:** Jer 51:7; Hem 18:16

lauta, pe nga silo sachanchana nenge te insach-
sach, pe nga relem utona nenge kunkun pe insach-
sach. Pe rahite eulinga e nge insachsach pe koikoi
ke pomanga lauta nga penna. Pe eulinga neu
muta ia olenga tele pe poinga porekreke ngana
mur nga nena poinga nenge salaulau.
5 Pe hasinga tapuna ngana e ma haka nga ana
hei ramana pe luna pomai koi:

"TUELE TANA PALAUNGANA NENGE PAPILON,
HEHEI SALAULAUNGA KINA MUR, PE POINGA
POREKE NGANA MUR NGA ICH KIRIA."

6 ✡Pe hehei pe hana nga kileng neu tehun lapue
NeHalang nena hana mur nenge te nanas tau tote
Iesus nena poinga mur. Pe e naue hei neu nge
in ke ana hauaua iange inia NeHalang nena hana
mur nenge te hune iri tohoria.
E naue ke pomau pe ngak lohot.
7 ✡Ol pe angkelo neu onteia iau, "Ngam lohot ia
utar? Ngam lohot ia kau ur-inolo nenge palpalna
iri rahtele nai pe ana sangkar iri analoch pe hei
nenge are haka nga ona mau? Iok, lape e hemal-
laha hote luna lange iong ol.
8 ✡Ur-inolo nenge o naue nem, maulul nge nike
pe heueu nei tu ero ol pe nga hoena lape lohaka
mule nga polo palaungana nenge hetala ngana
ero pe at mule. Pe at mule ngana nem lisala ngana
lalom, iange Kristus lape hekou sue i ke het heulo
sapele. Nge nike toto NeHalang ala hote tapa pe
ich ero kura pe has sue hehei pe hana hel eria nga
maulinga ke koko ana alalaha. Pe iri nenge eria
masio nga alalaha nem ero lape te naue ur-inolo

✡ **17:6:** Hem 18:24; 19:2 ✡ **17:7:** Hem 13:1 ✡ **17:8:** Dan 12:1; Hem 11:7; 13:7

nei pe lape te rura toto. Iange i maulul nge nike pe
heueu nei tu ero ol pe nga hoena lape lohot mule.
9 "Ure nei sangsang lete matana ngana. Ur-inolo
palpalna iri rahtele nai nem luria laka: Sasana
iri rahtele nai nenge hei neu mes hakaka ia. Pe
luria e pule lataua naungaala ana hana mur nge
iri rahtele nai.
10 Naungaala ana hana nemur lime te mete ke
ulolo, pe elle i naungaala ana non heueu nei, pe
elle nge iri lape atat kura. Pe nga etue nenge at
lape nauele kileng ke musuna pol mana.
11 Pe naungaala ana hana rahtele nai neu pekn-
garia laka ur-inolo nenge maulul nge nike pe
heueu nei tu ero ol pe lala nga het heulo ngana lo.
12 ✡ "Pe sangkar iri analoch nenge o naue nem
te heilangia naungaala ana hana mur nge iri
analoch nge te mene kerkerenga ero kura. Pe iri
lape te mene kerkerenga ke te lohot ke iri naun-
gaala ana hana mur. Pe lape teume luluch nge
ur-inolo neu ke tenau ele kileng mur nga sinanga
koana unne sune elle mana.
13 Pe iri leteria matana ngana elle mana. Ke
pomalam lape te tunge kikiria ngaria pe reria
kerkerenga nenge tenau ele kileng lange ur-inolo
neu.
14 Pe lape te hunel luluch nge Sipsip Tuna. Pe
Sipsip Tuna pe nena tula mur nenge hesilei hote
iri pe iua iri pe leteria manmanna nge I, lape te
hekou sue hana nemur. Iange Sipsip Tuna i Non
Soke nenge soke toto nge hana soksoke ngana mur
pe I Naungaala ana non nenge palaungana toto
nge naungaala ana hana mur."

✡ **17:12:** Dan 7:7, 24

15 Ol pe angkelo neu hele at nge iau ke teke, “Pe
ech nemur nenge o esia nge hei salaunga kina
nem are rochroi nge iri, te heilangia laka tuele
kina papalauna mur, pe hehei pe hana lochloch
nga mata pe mata, pe helenga kuena ngana mur.
16 ✡Pe ur-inolo pe sangkar analoch nenge o esia
iri nem lape lemeria ero ia hei nem. Pe lape te
poia hei neu ke tungana poreke nga nenge te mene
nena urelu mur pe singina lachlach mana pe tesau
heke i langa pel sapel ngana.
17 NeHalang i sipona tung teua lete matana
ngana nga hana nemur leteria, ke pomalam te
tunge reria kerkerenga nenge tenau ele kileng
lange ur-inolo neu. Pe lape ur-inolo neu nauele iri
kela het nga etue nenge NeHalang letena tuanin
ngana mur pe nena helenga mur te lohot ke man-
manna.
18 Pe hei nenge o esia nem heilangia tuele tana
palaungana nenge nauele naungaala ana hana
mur lochloch nga ich.”

18

NeHalang Heporeke Tuele Tana Nenge Papilon

1 Iok, ure nemur te lohot ke het pe e naue
angkelo e nge sio atat nga lut nga tapa. Angkelo
neu kikina ngana palaungana toto pe nena hemal-
malinga tualeme hatalia ich lochloch.
2 ✡Pe haliu hot ke soke toto ke pomai,
“Tuangachol nenge NeHalang tunge heporeke pe
sisparai ia

✡ **17:16:** Hem 18:8 ✡ **18:2:** Isa 13:21; 34:11-14; Jer 50:39; Hem 14:8

tuele tana palaungana nenge Papilon ke ulolo!
Pe kileng nem tal uneinei mur reria kileng ia ol.
Pe ur-lomona mur nenge te poreke
pe ngie nemur nenge muna ulu
pe nenge te poreke toto tetu ia pule.
3 Pe NeHalang heporeke iange nga
nena poinga nenge salau halali.
Pe nena poinga nem ana olenga tele,
palleke ana ech kerkereng ngana.
Pe ech kerkereng ngana nem tunge
ke tuele kina mur lochloch te inia ke ulolo.
Pe naungaala ana hana mur lochloch
nga ich te tomtom ia i.
Pe i meia i ero toto nga nena poinga poreke ngana mur,
nenge ollaka hotote hana nenge teii ia reria lulu leteria.
Pe heole iri nga reria lulu uruna
ke pomalam poia iri ke reria ure halang toto."
4 ✡Ol pe e longe mele nge hele nga lut nga tapa ke teke,
"Lek hana mur a ua hot nga kileng nem!
Atal teu luluche imo langa poinga poreke ngana
nga tuele tana nem ero.
Pomalam, melmelenga nenge lohot nge iri
lape lohot nge imo ero.
5 ✡Iange reria poinga poreke ngana mur
te muta haka toto kela nga lut nga tapa ke ulolo.
Pe NeHalang letena lilil ele

✡ **18:4:** Isa 48:20; Jer 50:8; 51:6, 45; 2Ko 6:17 ✡ **18:5:** Gen 18:20-21; Jer 51:9

poinga poreke ngana nemur ero.
6 ✡Utar nenge i sipona tung hote lo, a tung mule lange i ke purpur tote nenge tunge lange imo.
Pe poinga mur nenge poia lo, a tuachol ia lange i ke henai.
A palleke ana ech kerkereng ngana nga i sipona ana eulinga pe a poia ke ehech toto ke inia
ke pomanga nenge palleke ke a inia pe amo hauaua ia.
7 ✡Isipona tal heke tote i ke teke i hei palaungana lo
pe heto chonchonchone i.
Ke pomalam a tunge melmelenga ke milang toto
lange i ke tangia nga nena poinga poreke ngana nem.
Ana hei helele nga letena ke teke,
'Iau hei palau pe eare nga lek kilanga seina ngana pe etu pakar ero.
Ke pomalam ute pele nge hetang ia iau ero!'
8 ✡Ke nga nem, melmelenga nemur lape te lohot nge i nga etue elle mana:
uringa pe tanginga pe metenga.
Pe lape oan ngaulala hite i.
Iange Non Soke NeHalang kikina ngana palaungana toto
pe Isipona lape tunge tuangachol nemur lange hei neu.
9 ✡ "Pe naungaala ana hana mur lochloch nga ich te naue oan pulu ngana nenge ngaulala hite

---

✡ **18:6:** Psa 137:8; Jer 50:15, 29; 2Te 1:6 ✡ **18:7:** Isa 47:7-9
✡ **18:8:** Hem 17:16 ✡ **18:9:** Ezk 26:17; 27:30-35

hei nem. Pe lape leteria kolkol toto pe te tangia
i iange te tomtomia i pe te mene ure mur halang
nge i, nga nena poinga poreke ngana mur.
10 Pe temes mana nga tau iange te matau tote
tuangachol nenge lohot nge i pe te hele ke te teke,
“ ‘Opoi! Tuele tana palaungana nei lakis tau kai!
Ochou! Tuele tana palaungana nenge Papilon
suneu!
Lem poinga poreke ngana ana tuangachol lohot
nge iong lo.
Pe nga sinanga koana unne sune elle mana,
ohet sio pe iong ero sapele!’ ”
11 ✡ “Pe lulu ana hana mur nenge hei neu olol
ure nge iri, lape leteria kolkol toto pe te tangia i,
iange lape mele olia reria lulu mur ero ol.
12 ✡Lulu ana hana nemur, reria lulu mur nenge
te iiia laka: Um insachsach ngana nenge koikoi
ke manga lauta, pe um chalemlem ngana nenge
hussu ke manga hake, pe silo sachanchana nenge
te insachsach, pe relem utona nenge kunkun pe
insachsach. Pe melo nenge tuahau toto, pe nenge
kunkun, pe nenge pululu toto ke pomanga ao
makanna, pe nenge remenmen ke pomanga haia
rorana. Pe ae kuena ngana mur nenge inangaria
ehech pe ure kuena ngana mur nenge teume hote
nga palngen na senger. Pe ure nemur nenge
teume hote nga ae mur nenge ururia haka toto,
pe nemur nenge teume hote iri nga ure nenge
nakuna insachsach ke manga koiongkoiong, pe
nemur nenge teume hote nga raling, pe um nenge
chalemlem ke pomanga matau.

✡ **18:11:** Ezk 27:36 ✡ **18:12:** Ezk 27:12-13, 22

13 Pe ure inangana ehech ngana mur nenge
pomanga intu, pe sapiu eina, pe loitana. Pe su-
rumong, pe sapiu eina chochotana pulu ngana
nenge inangana ehech, pe ech kerkereng ngana
nenge te palleke, pe sampal eina. Pe more
nganangana, pe nganangana pululu ngana, pe
roli ana kolok mur, pe sipsip mur, pe oriong
mur. Pe arenga mur nenge oriong mur te takrun-
grunge, pe hana nenge teume sio manmana nge
hana hel pe ururia ero, pe hehei pe hana nenge
tetak totote iri nga hunelinga.
14 "Pe lulu ana hana nemur te hele, 'Urelu urana
ngana nemur nenge mutem tautaua, iri ero tah lo.
Pe pule lem kole hoena mur pe lem ure mur nenge
o heto hakaka iong ia, te erue tah ke ulolo pe lape
oes mule nakuria ero ol.'
15 ✡Hana nemur te menmene umtutuna nge
halang toto nga tuele tana neu nga reria ure mur.
Pe iri lape temes mana nga tau iange te mataua
tuangachol nenge lohot nge i. Pe lape leteria
kolkol toto ia tuele tana neu pe te tang
16 ✡pe te hele ke te teke,
" 'Opoi! Tuele tana palaungana nei lakis tau kai!
I heronia hengeron urana ngana mur nenge
kunkun pe nenge remenmen.
Pe alheke tote i nga nananga chalemlem ngana
mur
pe nga um nemur nenge ururia haka toto
pe nga relem utona nenge kunkun pe
insachsach!
17 ✡Pe nga sinanga koana unne sune elle mana

✡ **18:15:** Ezk 27:31, 36 ✡ **18:16:** Hem 17:4 ✡ **18:17:** Isa 23:14; Ezk 27:27-29

nena kole hoena ana paspasinga mur te erue sio!'
"Pe imot ana aunga mur, pe iri nenge te umume nga imot mur, pe iri nenge tela teatat nga imot, pe imot tokoninga mur, temes nga tau toto.
18 ✡Pe nga etue nenge Papilon ngaulala ke pulu haka, te naue pe alngaria haka pe te hele, 'Tuele tana tei toto nge pomanga tuele tana palaungana nei!?'
19 Pe leteria kolkol toto ia tuele tana neu pe te tang ia. Pe te ngaua aso nga ramaria pe te hele,
" 'Opoi! Tuele tana palaungana nei lakis tau kai!
Imot tokoninga mur nenge reria imot mur te songong
tekila haka mana ia umtutuna nga hei neu nena kole hoena mur!
Pe nga sinanga koana unne sune elle mana
nena ure nemur te erue lochloch!
20 ✡Imo nenge a tuteu nga lut nga tapa a iech toto
nga tuangachol palaungana nenge lohot nga tuele tana palaungana nei!
Pe imo NeHalang nena tula mur pe hekulkulonga mur
pe hetatalonga mur a iech pule!
Iange NeHalang heporeke tote kileng nei
nga nena poinga soanna ngana mur nenge poia lala nge imo!' "
21 ✡Ol pe angkelo solaki ngana e, mene heke chatunga ana um e nge palaungana toto pe sau puluch teua nga ruach pe hele,
"Tuele tana palaungana nenge Papilon lape tesau sio leteinin ana ia ke pomanga um nei,

---

✡ **18:18:** Ezk 27:32 ✡ **18:20:** Deu 32:43; Isa 44:23; Jer 51:48
✡ **18:21:** Jer 51:63-64; Ezk 26:21

pe lape tenau mule i ero ol.
22 ✡Hario alngana pe iu alngana pe ngalum paena alngana,
mele pele lape longe langa lem hingil ero ol.
Pe hana nenge te rahite ume kuena ngana mur lape tetu mule nga lem hingil ero ol.
Pe chatunga ana um palaungana nenge more nganangana ana ia,
mele pele lape longe kores ngana langa lem hingil ero ol.
23 ✡Pe lemenge tualeme ngana, lape te naue nge sinaha nga lem hingil ero ol.
Pe mele hel nenge te teke te lechlei,
mele pele lape longe iri nge te helele nga lem hingil ero ol.
Lulu ana hana mur nga ich, o ololia reria lulu nge nike ke te lohot ke iri kole ana hana mur lo.
Pe o pallaka ia tuele kina mur lochloch nga lem achunga paluna mur ke te nanasia poinga poreke ngana.
24 ✡Pe NeHalang nena hana mur pe nena hetata-longa mur
pe iri lochloch ngana nenge te hune iri nga ich,
eiria kou lele hite kileng nenge Papilon.”

19

Mangakul Nga Tapa

1 Iok, ure nemur te lohot ke het pe e longe makulinga palaungana nge hira nga tapa. Hulua nga lut nga tapa te makul ke te teke,

---

✡ **18:22:** Isa 24:8; Ezk 26:13
✡ **18:23:** Jer 7:34; 16:9; 25:10
✡ **18:24:** Jer 51:49; Hem 17:6

"Pupulu Masin NeHalang!
Ta heto heke tote ara Soke NeHalang ene pe ta heto heke I nga kikina ngana pule, iange I tunge maulinga ke koko at nge ita.
2 ✡Pe amnei teu ngana nga ure mur, manmanna pe pengpeng toto.
Pe amnei teu lange hei salaulaunga kina nem, pe tunge tuangachol poreke ngana lange i ke ulolo.
Iange hei nem poia hulua nga ich ke te nanasia nena poinga poreke ngana mur.
Pe pule hei nem hemetmete NeHalang nena hana mur.
Pomalam NeHalang amnei teu lange i pe tunge tuangachol poreke ngana lange i."
3 Pe makulinga hira mule,
"Pupulu Masin NeHalang! Urana Toto!
Oan nenge ngaulala hite hei neu, pulu haka ke koko."
4 NeHalang are nga nena kilanga seina ngana. Pe almasinga ana hana mur nenge iri ana non kina elle pe henel (24) pe ure maulul ngana henel neu, te tualou sio pe te heto heke I pe te hele ke pomai,
"Manmanna Toto! Ta heto heke NeHalang ene!"
5 Ol pe helenga e lohot nga kilanga seina ngana neu ke teke,
"Imo nenge a umume nge NeHalang
pe imo lochloch ngana nenge atal hekeke I
pe imo lochloch ngana nenge pingamo iuiu pe nenge pingamo iuiu ero
a heto heke ara Soke NeHalang!"

✡ **19:2:** Deu 32:43; Hem 6:10

6 ✡Ol pe e longe makulinga nge hira ke pomanga
nale hau ngana pe kileng kurung ngana. Hulua te
makul ke:
“Ta heto heke NeHalang ene!
Ara Soke NeHalang Kikina Toto pe I Naun-
gaala ana non ia.
7 ✡Pomalam ta iech
pe ta heto heke tote I!
Iange Sipsip Tuna ana etue at lo nenge lape lei.
Pe nehei tatalo ele i ke ulolo.
8 NeHalang tunge hengeron pululu ngana nge
hussu pe lemlem pe chalemlem toto lange
hei neu ke heronia.”
(Hengeron pululu ngana neu heilangia NeHalang
nena tula mur reria poinga urana ngana mur.)
9 ✡Ol pe angkelo hele at nge iau ke teke, “Ohas
sue helenga nemur: Iri nenge NeHalang iua iri
ke teat nga ngaunga matana nenga Sipsip Tuna
ana leinga, lape te iech toto.” Pe hele pule ke
teke, “Helenga nemur, NeHalang nena helenga
manmanna toto ngana mur ia iri.”
10 ✡Nga etue neu pengpeng e tualou sio nga
angkelo neu apena huna, ke e teke e heto heke i pe
ero. Iange i hele ele iau ke teke, “Opoi ke pomam
ero! Iau NeHalang nena tula iau nenge e umume
nge I. Ke e pomange iong pe titim mur nenge a
rahit tote helenga manmanna toto ngana nenge
Iesus hemallaha hote. Pe helenga manmanna
toto ngana nemur kik haka tote hetatalonga mur
leteria. Ke pomalam o heto heke mene NeHalang
itoro!”

✡ **19:6:** Hem 14:2 ✡ **19:7:** Isa 61:10; Hem 21:2 ✡ **19:9:** Mat 22:2
✡ **19:10:** Ume 10:25-26; Hem 22:8-9

NeHalang Tuna Hekou Sue Ur-Inolo Mur

11 ✡Ol pe e naue tapa nge ulala ke pangpanga
pe e esia oriong hussu ngana e. Pe mele nenge
are haka nga oriong neu ene laka Lete Manmanna
pe Poinga Nge Pengpeng Huria. Ana non nena
poinga pengpeng nge poi heke hunelinga pe tua-
chol ia poinga poreke ngana mur.
12 ✡Pe matana sapellala ke pomanga oan remen
ngana pe te kale heke iengiengka mur nga pal-
palna. Pe tehas heke mele ene nga ramana. Pe
mele ene neu hulua te eteia ero, I toro mana eteia.
13 ✡Pe heronia hengeron sase ngana nenge te
panun teua nga toho pe te hetue ke ene "NeHalang
nena Helenga."
14 Pe palinga hel ana hana mur nga tapa teare
haka nga oriong hussu ngana mur pe te nanasia I.
Pe hana nemur te heronia hengeron pululu ngana
mur nge lemlem pe hussu.
15 ✡Pe palinga hel ana mese sase ngana e nge
matana toto sere hot nga hanna. Mese nenge lape
hekou sue tuele kina nemur, nenge nena ngarang
mur ia iri. Pe lape mene nena kula lekina ngana
ke nauele tuele kina nemur. Pe lape heporeke
hehei pe hana ke pomanga uain nganangana mur
nenge tetua ule nga topro nenge tekolue nga ae
lekinga ngana. Pe uain ana topro nem heilangia
NeHalang nenge Kikina toto letena inin ngana.
16 ✡Pe tehas ia helenga nei nga nena hengeron
sase ngana nga haena tamalmal:

✡ **19:11:** Psa 96:13; Isa 11:4; Hem 1:5; 6:2 ✡ **19:12:** Dan 10:6; Hem 1:14; 2:17 ✡ **19:13:** Isa 63:1-3; Ioa 1:1, 14 ✡ **19:15:** Psa 2:9; Hem 1:16; 14:20 ✡ **19:16:** Hem 17:14

“NAUNGAALA ANA NON NENGE PALAUNGANA TOTO NGE NAUNGAALA ANA HANA MUR. PE NON SOKE NENGE SOKE TOTO NGE HANA SOKSOKE NGANA MUR.”

17 ✡Ol pe e naue angkelo e nge mes haka nga
chaia matana. Pe angkelo neu alngana ke soke
toto lange ngie mur nenge te lelehe nga tapa sana
ke pomai, “Imo lochloch a at ke a eukirau nga
ngaunga matana nenge NeHalang.
18 A at ke a ngaua hana nemur koluria. Ngana
laka: Naungaala ana hana mur, pe palinga hel
ana hana mur aria papalauna mur, pe hana kerk-
ereng ngana mur, pe oriong mur, pe hana nenge
te songongia iri, pe hana lochloch. Iri nenge te
umume nge hana hel kura, pe iri nenge teume ero
ol, pe iri nenge pingaria iuiu, pe nenge pingaria
iuiu ero!”
19 Ol pe e naue ur-inolo pe naungaala ana hana
mur lochloch nga ich pe reria palinghel ana hana
mur, nge te eukirau ke te teke te hunel luluch
nge Non Soke nenge are haka nga oriong pe nena
palinga hel ana hana mur.
20 ✡Pe Non Soke pe nena hana mur te hekou sue
ur-inolo neu iri nai neingana nenge lohaka nga
ich letena pe mene munna ke popoia urelu ke te
lohot manmana pe pallaka halali. Pe nga etue
nenge poia urelu nemur ke te lohotot, channanga
ia hehei pe hana nenge tehas heke ur-inolo ana
has nge iri ke te heto heke ur-inolo na lelenga
nenge teles hote. Pe iri nai, Non Soke pe nena hana
mur tesau sio maulul ia iri langa oan nga polo

✡ **19:17:** Ezk 39:17-20 ✡ **19:20:** Hem 13:12-17; 20:10

palaungana, nga um remen ngana nenge milang
toto pe inangana siusiu toto ke pomanga luchluch.
21 Pe Non nenge are haka nga oriong hussu
ngana neu, hun lochloche palinga hel ana hana
nemur nenge tetu kura ke te mete lochloch. Ana
non hune iri nga palinga hel ana mese nenge sere
hot nga hanna. Pe ngie mur lochloch te ngaua aria
pum ke saria una toto.

20

Hesinga Iri Ana Non Kina Lime Iri Analoch (1000)

1 ✡Iok, ure nemur te lohot ke het pe e naue
angkelo e nge sio at nga lut nga tapa. Pe angkelo
neu rahite lohenga nenga polo palaungana nenge
hetala ngana ero pe ngautou tana palaungana.
2 ✡At pe hekou sue ilimo palaungana neu pe kale
hite pe lape tuke pomalam mana ke ana hesinga
iri ana non kina lime iri analoch (1000). Ilimo
palaungana neu i uneinei pe i ur-halangana toto
ia nenge te hetue ke non soanna ngana pe ene e
pule Satan.
3 Angkelo neu kale hite ke het pe sau teua langa
polo palaungana nenge hetala ngana ero pe piu
hite ana piunga pe hahite ke kerkereng toto. Pe
ilimo palaungana neu lape channanga mule hehei
pe hana ero ol kela het nga hesinga iri ana non
kina lime iri analoch het ngana (1000). Ke het pe te
lohe hot mule i pe lape tuke ana etue choro mana.
4 ✡Ol pe e naue kilanga seina ngana mur. Pe iri
nenge teare haka nga kilanga seina ngana nemur

✡ **20:1:** Hem 9:1 ✡ **20:2:** Gen 3:1; Hem 12:9 ✡ **20:4:** Dan 7:9, 22, 27; 1Ko 6:2; Hem 13:17

te mene kerkerenga nenge tenau ele hehei pe hana. Pe e naue hana nenge te chatoa karia operia mur pule. Ngana laka iri nenge te haliu hotote NeHalang nena helenga mur pe helenga manmanna toto ngana nenge Iesus hemallaha hote. Pe iri te heto heke ur-inolo ero pe te heto heke na lelenga nenge teles hote ero pe te palheke ana has nga peria pe nga ramaria ero pule. Iri te maul haka mule pe iriul Kristus ke tenau ele hehei pe hana ke hesinga iri ana non kina lime iri analoch (1000).

5 Iri nemur te maul haka mule ngaria lohot tala nga iri hel te maul haka mule ngaria. (Ke hehei pe hana hel nenge te mete ke ulolo lape te maul haka mule nga etue nei ero. Iri lape te kulala ke hesinga iri ana non kina lime iri analoch het mukam.)

6 ✡Pe iri nemur nenge te maul haka mule tala lape te iech toto iange iri, NeHalang nena hana mur ia iri. Pe kerkerenga nenga metenga nei ngana hekou sue iri ero. Pe lape te lohot ke NeHalang pe Kristus reria tunginga ana hana mur. Pe lape iriul Kristus ke tenau ele hehei pe hana ke hesinga iri ana non kina lime iri analoch (1000).

Te Hekou Sue Satan.

7 Iok, hesinga iri ana non kina lime iri analoch neu het pe lape te lohe hot mule Satan nga tuele au ngana nenge tuteu ia.

8 ✡Pe lape langa kileng ana haro henel nenga ich ke pallaka ia hehei pe hana. Ngana laka tuele kina nemur nenge Kom pe Makom. Pe lape eukiraua iri ke tepoi haka hunelinga luluch nge NeHalang.

✡ **20:6:** Hem 1:6 ✡ **20:8:** Ezk 38:2, 9, 15-16

Hana nemur iri hulua toto ke pomanga peipei
nenga ruach ilina.
9 ✡Pe tei ke tela nga kileng lochloch ngana nga
ich pe te heliliu hite NeHalang nena hana mur tetu
ngaria luluch nga tuele tana palaungana nenge
NeHalang mutena tau tote. Pe ero, oan sio at nga
tapa ke ngaulala hite iri.
10 ✡Pe non poreke ngana nenge channanga ia
iri nem lape tesau sue i ke langa oan nga polo
palaungana. Nga um remen ngana nenge milang
toto pe inangana siusiu toto ke pomanga luchluch.
Pe ur-inolo pe neingana, tesau sio tele iri langa
polo neu lo. Pe lape te amneia melmelenga nga
sinanga pe nga miliko ke koko.

NeHalang Nena Haliunga Palaungana Lohot

11 Ol pe e naue none nge are haka nga kilanga
seina ngana nenge tuahau toto. Pe tapa pe ich te
erue sio mana nga matana pe muria ero ol.
12 ✡Pe e naue iri lochloch nenge te mete lo. Iri
nenge pingaria iuiu pe nenge pingaria iuiu ero,
temes nga kilanga seina ngana neu matana. Pe
te ulele alalaha mur nenge tehas sue reria poinga
mur ia. Pe te ulele alalaha e pule nenge maulinga
ana. Pe NeHalang amnei teu lange iri lochloch
nga reria poinga mur nenge tehas sue nga alalaha
nemur.
13 ✡Hehei pe hana nenge te mete nga ruach te
lohot nga ruach pe tela ke temes nga NeHalang
matana. Pe iri nenge te mete pe operia mur tetu

✡ **20:9:** 2Ki 1:10 ✡ **20:10:** Psa 11:6; Hem 19:20; 21:8 ✡ **20:12:** Dan 7:9-10; Mat 25:31-46; Ume 17:31; 2Ko 5:10; Hem 13:8 ✡ **20:13:** Rom 2:6; 1Pi 1:17; Hem 2:23; 22:12

nga metenga ana kileng, tela pule ke NeHalang
amnei teu lange iri elle pe elle nga reria poinga
mur.
14 Pe NeHalang lemene ero toto ia Metenga pe
Metenga Ana Kileng ol. Ke pomalam tesau sue
iri ke tela nga oan nga polo palaungana. Polo
palaungana neu i metenga nei ngana ia.
15 Pe hehei pe hana nenge eria masio nga
maulinga ke koko ana alalaha ero, lape tesau sue
iri pule ke tela nga oan nga polo palaungana neu.

21

Tapa Heueu Ngana Pe Ich Heueu Ngana

1 ✡Iok, e naue ure nemur nge te lohot ke het pe e
esia tapa heueu ngana pe ich heueu ngana. Iange
tapa pe ich nenga tele ngana, ngana kou te erue
sio ke ulolo. Pe ruach pule tu ero ol.
2 ✡Pe e naue NeHalang nena kileng Ierusalem
heueu ngana nge Heo Ngana Toto nge sio atat
nga tapa nge NeHalang. Pe kileng neu poi ke
malaka nge hei malolong e nge lei heueu ngana pe
hemalmalia i ke nek toto pe lataua ene.
3 ✡Pe e longe mele nge hele ke soke toto nga ki-
langa seina ngana neu ke teke, “Anau! NeHalang
na kileng sio at ke tu luluch nge hehei pe hana. Pe
NeHalang i sipona lape tu luluch nge iri ke aria
Soke ia. Pe iri te lohot ke NeHalang nena hana mur
ia iri.
4 ✡Pe NeHalang lape taun lele mataria eina nga
mataria. Pe metenga pe lete kolkol pe tanginga pe

✡ **21:1:** Isa 65:17; 2Pi 3:13 ✡ **21:2:** Isa 52:1; 61:10; Hip 11:16; 12:22; Hem 3:12 ✡ **21:3:** Lev 26:11-12; Ezk 37:27; Zec 2:10; 2Ko 6:16 ✡ **21:4:** Isa 35:10; 65:19; Hem 7:17

melmelenga lape te lohot nge iri ero ol. Iange ure
nemur nenge nike ana tehet lochloch ke ulolo."
5 ✡Pe I nenge are nga kilanga seina ngana neu
hele, "A esia lo! E poia ure lochloch ngana ke iri
heueu ngana mule." Pe hele at nge iau pule ke
teke, "O has sue helenga nemur iange i helenga
manmanna ngana ia, pe lape hehei pe hana lete-
ria manmanna ia."
6 ✡Pe hele at nge iau ke teke, "E poia ke het lo! Iau
Talun ngana Toto pe Iau Hetala ngana Toto. Iau
sipok e poia ure lochloch ngana ke te talun, pe nga
lemek ngak mana e poia ke te het mule. Pe mele
nenge meteana ech lape e poia i kela in nga ech
nenge tunge maulinga pach haka ngana. Pe ech
nem uruna ero.
7 ✡Ke mele nenge hekou susue poinga poreke
ngana lape e tunge ure urana ngana nemur lange
i. Iau NeHalang pe i ana Soke Iau pe tuk laka i.
8 ✡Pe hana nenge aria seilil ero nga leteria man-
manna ngana, pe nenge te hile sue leteria man-
manna ngana, pe nenge te popoi poinga poreke
ngana, pe nenge te hunun hehei pe hana, pe nenge
te achach, pe nenge te salaulau, pe hana nenge te
heto hekeke aetapuna mur, pe nenge te pallaka
hali, hana nemur lape tesau sue iri langa oan nga
polo palaungana. Nga um remen ngana nenge
milang toto pe inangana siusiu toto ke pomanga
luchluch. Nenge nei i metenga neingana ia."

Kileng Ierusalem Heueu Ngana

✡ **21:5:** 2Ko 5:17 ✡ **21:6:** Isa 55:1; Jer 2:13; Ioa 7:37; Hem 1:8, 17; 22:17 ✡ **21:7:** 2Sa 7:14; 1Ch 17:13; Psa 89:26-27 ✡ **21:8:** Mat 25:41; Hem 20:15; 22:15

9 Iok, angkelo mur iri rahtele nai. Pe elle nge iri
rahit ke kaliu rahtele nai nenge te mutaia melme-
lenga hetala ngana mur. Ana non at pe hele at
nge iau ke teke, “Oiat ke e henonou iong ia hei
malolong e nenge Sipsip Tuna lape leia.”
10 ✡Ol pe Opepengpeng roro heke iau pe angkelo
mene heke iau langa hengene nenge ona langa
lut toto pe henonoua iau nga Tuele tana nenge
Heo Ngana toto. Tuele tana nga kileng nenge
Ierusalem. Pe ana kileng sio atat nga tapa nge
NeHalang.
11 ✡Pe NeHalang nena hemalmalinga poia ke
tualeme pe chalemlem pe makelkele ke pomanga
oro pe insachsach ke pomanga silonga.
12 ✡Pe ana mapuo haka langa lut toto pe mes
ke liuliu tom pe matana iri analoch pe nai. Pe
angkelo iri analoch pe nai tenau ele matana elle pe
elle. Pe kaleu ramana analoch pe nai nenge Israel,
eria ma haka nga mapuo matana analoch pe nai
neu.
13 Mapuo matana mol, tetu nga ele nenge nau
langa chaia haka ngana pe mol, tetu nga ele nenge
nau haka langa lut. Pe mol tetu nga ele nenge
nau lange sio, pe mol tetu nga ele nenge nau langa
chaia sio ngana.
14 Pe kileng neu ana mapuo te lung heke nga um
papalauna mur nge ana lala iri analoch pe nai.
Pe Sipsip Tuna nena hekulkulonga analoch pe nai
nem, eria rongo heke um nemur.
15 ✡Pe angkelo nenge hele atat nge iau neu rahite
kula nenge te amelele ure mur aria lome ia nge

✡ **21:10:** Ezk 40:2 ✡ **21:11:** Isa 60:1-2, 19 ✡ **21:12:** Ezk 48:30-35
✡ **21:15:** Ezk 40:3; Hem 11:1

singina chalemlem. I lape amele tuele tana neu
sase ngana pe pongponga ngana pe lape poia ke
pomau pule nga mapuo pe nga piunga mur.
16 Pe tuele tana neu alalina mur iri henel pe
aria lala elle mana. Pe sase ngana pe pongponga
ngana aria lome te purpur hel toto. Ke angkelo
amele tuele tana neu sase ngana nga nena kula pe
ana lome iri ana non kina lime iri analoch iri nai
pe ana non kina analoch (2,200). Pe pongponga
ngana pe ona haka ngana aria lome te purpur
alahel pule.
17 Pe amele mapuo ke pomanga hehei pe hana
team alala urelu. Pe mapuo ona haka ngana ana
lome lohot ke iri ana non kina mol pe lime (65).
18 ✡NeHalang umeia mapuo neu nga um nenge
singina chalemlem pe makelkele ke pomanga oro.
Pe umeia tuele tana neu nga um nenge chalemlem
pe koikoi ke pomanga lauta pe sinaha ke pomanga
silonga.
19 Pe talue um makelkele ngana mur nenge
ururia haka nga tuele tana neu ana mapuo apena
huhuna mur. Ke um nenge tal tele, ngana laka um
nenge ene um iaspa. Pe nei ngana laka um popopo
ngana nenge ene um sapaia. Pe mol ngana laka
um nge ene um aket pe henel ngana laka um
rangrang ngana nenge ene um emerel.
20 Pe lime ngana laka um nenge remenmen
pe hussu nenge ene um satonikis. Pe rahtele
elle ngana laka um remenmen ngana nenge ene
um kanelian. Pe rahtele nai ngana laka um
koikoi ngana nenge ene um kisolae. Pe rahtele
mol ngana laka um nenge rangrang pe pomanga

✡ **21:18:** Isa 54:11-12

popopo nenge ene um peril. Pe rahtele henel ngana laka um nenge achngana koikoi nenge ene um topas. Pe analoch ngana laka um nenge ene um kisopes. Pe analoch pe elle ngana laka um nenge ene um iasin. Pe analoch pe nai ngana laka um nenge kunkun pe achngana popopo nenge ene um emetis.

21 Pe mapuo matana analoch pe nai neu ana piunga mur NeHalang umeia nga ure nenge nakuna pomanga relem utona nenge kunkun pe chalemlem. Ke ure neu elle pe elle iri piunga nga mapuo matana analoch pe nai neu. Pe kue mur nga tuele tana neu te umeia nga um nenge chalemlem pe koikoi ke pomanga lauta pe sinaha ke pomanga silonga.

22 Pe e naue tunginga ana pele e nga tuele tana neu ero toto. Iange tunginga ana pele nenga tuele tana neu, ngana laka Non Soke NeHalang nenge Kikina Toto iri nai Sipsip Tuna.

23 ✡Pe chaia pe teio te tualeme nga tuele tana neu ero, iange NeHalang i sipona tunge lemenge palaungana langa kileng neu. Pe Sipsip Tuna i lemenge nenge tuteu nga tuele tana neu.

24 ✡Hehei pe hana lochloch lape tei manmana nga lemenge nga tuele tana neu. Pe naungaala ana hana mur nga ich lape te takis teua reria kole hoena mur nga tuele tana neu ke te tunge lange Non Soke.

25-26 ✡Pe hulua nga kileng pe kileng lape te takis teua reria kole hoena putantana mur nga tuele tana neu pule. Pe kokoes tuele tana neu ana ma-

---

✡ **21:23:** Isa 60:19-20; Hem 22:5 ✡ **21:24:** Isa 60:3, 5 ✡ **21:25-26:** Isa 60:11

puo matana mur tetu ke te pangpanga manmana,
iange tuele tana neu tualeme ke pomanga sinanga
ke koko pe miliko e ero ol.
27 ✡Pe ure nemur nenge te poreke nga NeHalang
matana pe hana nenge te popoi poinga poreke
ngana pe te pallaklaka lape teteu langa tuele tana
neu ero toto. Pe hehei pe hana nenge eria masio
nga maulinga ke koko ana alalaha nenge Sipsip
Tuna nena ia, iri mana lape teteu langa tuele tana
neu.

22

Ech Pe Ae Nenge Te Tunge Maulinga

1 ✡Iok, angkelo neu henonoua iau nga tuele tana
heueu ngana neu ke het pe henonoua iau nga
ech nenge tunge maulinga nge chalemlem ke po-
manga silonga. Ana ech pach haka nga NeHalang
iri nai Sipsip Tuna reria kilanga seina ngana ene.
2 ✡Pe lele nga tuele tana neu ana kue tana tu-
nangana pengpeng. Pe ae nenga maulinga mes
kaliu ala nga ech neu ilina ele pe ele. Ae nem hei
tele mana nga teio lochloch. Ke tehei ke etueria
iri analoch pe nai nga hesinga elle. Ana ae mur
iria he maululia hehei pe hana nga ich nga haleles
mur.
3 Pe poinga tunten ngana mur nenge NeHalang
hesis totote iri lape te lohot nga kileng neu ero
ol. NeHalang pe Sipsip Tuna reria kilanga seina
ngana mur lape teare nga kileng neu pe nena
hana mur nenge te umume nge i te heto hekeke
I.

✡ **21:27:** Isa 52:1; Ezk 44:9; 1Ko 6:9-10 ✡ **22:1:** Ezk 47:1 ✡ **22:2:** Gen 2:9; Ezk 47:12; Jol 3:18; Zec 14:8

4 ✡Pe iri lape tenau haka nga ramana pe lape
leteria tu hit mene NeHalang itoro ol.
5 ✡Pe kileng lape tal etuene ero ol. Ke pomalam
hulua lape te naue kileng tualeme ngana pele ero
ol iange Non Soke NeHalang i sipona lape tunge
lemenge lange iri. Pe iri lape tenau ele kileng mur
ke koko ke pomange naungaala ana hana mur.
6 ✡Pe angkelo neu hele at nge iau ke teke,
"Helenga nemur i manmanna pe hehei pe hana
lape leteria manmanna ia. Pe Non Soke NeHa-
lang opene roro heke nena hetatalonga mur. Pe
kulosia nena angkelo ke lange nena non nenge
umume nge I ke henonoua i nga ure nemur nenge
musuna pol mana pe te lohot."

Iesus At Mule Ngana Heroi Toto Lo

7 ✡Iesus hele, "A longo ke nek! Musuna pol mana
pe lape eat mule! Pe alalaha nei helele ia urelu ne-
mur nenge lape te lohot heueu pe nga hoena pule.
Pe iri nenge te nanasia helenga manmanna ngana
nenge NeHalang hemallaha hote nga alalaha nei
lape te iech toto."
8 ✡Iau Ioanes, pe e longe pe e naue ure nemur
lochloch. E longe iri pe e naue iri ke het pe e
tualou sio nga angkelo nenge henonoua iau nga
ure nemur apena huna ke e teke e heto heke i.
9 Pe ero iange i hele ele iau ke teke, "Opoi
ke pomam ero! Iau NeHalang nena tula iau
nenge e umume nge I. Ke iau e pomange iong pe
titim mur nenge iri hetatalonga pe iri lochloch

✡ **22:4:** Mat 5:8; Hem 3:12 ✡ **22:5:** Dan 7:18, 27; Hem 5:10; 20:6; 21:23, 25 ✡ **22:6:** Hem 1:1 ✡ **22:7:** Hem 1:3 ✡ **22:8:** Hem 19:10

ngana nenge te nanas tau tote helenga manmanna ngana nenga alalaha nei. Ke pomalam o heto heke mene NeHalang itoro!”

10 Pe hele at nge iau pule ke teke, “Pe o reng hite helenga manmanna toto ngana nenge manga alalaha nei ero. Iange aria etue nenge te lohot ia heroi toto lo.

11 ✡Pe mele nenge popoi poinga poreke ngana, hetaun taua nena poinga poreke ngana mur ke lala. Pe mele nenge letena muna ulu nga poinga poreke ngana, hetaun taua letena muna ngana nemur ke lala. Pe mele nenge popoi poinga nge pengpeng, nanasia poinga nge pengpeng. Pe mele nenge tuke pengpeng, tuke pengpeng ke kokoes.”

12 ✡Pe Iesus hele, “A longo ke nek! Musuna pol mana pe lape eat mule! Eat pe e mene luluche hehei pe hana ururia. Pe lape e tunge lange mele elle pe elle ke purpure reria poinga mur nenge te popoia.

13 ✡Iau Talun ngana Toto pe Iau Hetala ngana Toto. Iau sipok e poia ure lochloch ngana ke te talun, pe nga lemek ngak mana e poia ke tehet mule. Iau Tala toto pe Iau nga Rume toto.

14 ✡ “Pe hehei pe hana nenge te nanas tau tote NeHalang nena helenga mur lape te iech toto. Iange lape NeHalang penge iri ke tei teu nga piunga nenga tuele tana neu ke te ngaua ae nenge tunge maulinga nganangana.

15 Pe kaone mur, pe hana nenge te popoi ure paluna mur, pe nenge te salaulau, pe nenge te

---

✡ **22:11:** Dan 12:10 ✡ **22:12:** Isa 40:10; Jer 17:10; Hem 2:23
✡ **22:13:** Isa 44:6; Hem 1:8, 17; 21:6 ✡ **22:14:** Gen 2:9; 3:22

hunun hana, pe nenge te heto hekeke aetapuna mur, pe iri nenge te pallaklaka, pe te nanasia nga reria poinga mur, iri lochloch lape tetu mana nge hot.

16 ✡ "Iau Iesus pe e hekule lek angkelo ke haliu hote ure nemur lange imo NeHalang nena hana mur. Pe e lohot nga mata nenge ne Teuit pe nakuk sinaha ke pomanga itoch uachuach ana nenge tualeme toto."

17 ✡Pe Opepengpeng pe Sipsip Tuna nehei te hele lange Iesus ke te teke, "O i at ol!" Pe imo nenge a longe helenga nei mur, imo pule a hele lange Iesus ke a teke, "O i at ol!" Pe imo nenge letemo meteana ech toto, ai at ol. Pe iri nenge lemeria taua ech nenge tunge maulinga pe uruna ero, teat luluch pule.

Ioanes Tunge Helenga Kerkereng Ngana

18 ✡Iau Ioanes, pe e teke e hele toto lange imo hana lochloch nenge a longe helenga manmanna ngana nenge tunga alalaha nei. Nenge teke mele tal hoo heke helenga hel nge altoto ke langa helenga nemur lape NeHalang tal hoo heke ana melmelenga poreke ngana nemur nenge alalaha nei heleia ke ulolo.

19 Pe nenge teke mele hile hote helenga hel nga helenga manmanna ngana nenge tunga alalaha nei, lape NeHalang penge i ke teu langa tuele tana nenge heo ngana ero. Pe pule i lape mene ngaunga nga maulinga ana ae ero nenge alalaha nei heleia ke ulolo.

✡ **22:16:** Num 24:17; Isa 11:1, 10; Rom 1:3; Hem 2:28; 5:5 ✡ **22:17:** Isa 55:1; Hem 21:6 ✡ **22:18:** Deu 4:2; 12:32

20 ✡Pe I nenge hemallaha hote ure lochloch
ngana nemur hele ke pomai koi, “Oe! Musuna pol
mana pe eat mule!
Oe, Non Soke Iesus O i at!”
21 Mutenga nenge Non Soke Iesus lape tu luluch
nge imo NeHalang nena hana mur lochloch. Man-
manna Toto.

✡ **22:20:** Mat 24:30-31; 1Ko 16:22

Tomunga Hel Heueu Ngana
Genesis and the New Testament in the Lote Language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Lote long Niugini

copyright © 2009, 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Lote

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 31 Aug 2023
89f57add-4ab2-5e6d-af7e-7ec7955d8f95